

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Delårsrapport per augusti 2015

Innehållsförteckning

1 Omvärldsanalys	4
2 Verksamheten i Göteborgs Stads nämnder och bolag	6
3 Väsentliga personalförhållanden	10
4 Göteborgs Stads övergripande ekonomiska utveckling.....	14
4.1 Koncernens ekonomiska utveckling	14
4.1.1 Koncernens resultat för perioden och prognostiserat helårsresultat.....	14
4.1.2 Koncernens investeringar.....	14
4.1.3 Koncernen i siffror	15
4.2 Stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning	15
4.3 Finansiell uppföljning och riskhantering	17
4.4 Kommunens ekonomiska utveckling.....	18
4.4.1 Finansierings- och kostnadsutveckling	18
4.4.2 Kommunens resultat för perioden och prognostiserat helårsresultat	19
4.4.3 Balanskravsutredning.....	21
4.4.4 Kommunens investeringar och låneutveckling	21
4.4.5 Kommunen i siffror	23
5 Ekonomi - analys och riskbedömning av nämnder och bolag.....	24
5.1 Stadsdelsnämnder	24
5.2 Facknämnder	27
5.3 Bolag.....	30
5.4 Kommunalförbund.....	33
6 Finansiella räkenskaper för koncernen och kommunen	34
6.1 Resultaträkning - koncernen (sammanställd redovisning).....	34
6.2 Balansräkning - koncernen (sammanställd redovisning).....	34
6.3 Resultaträkning - kommunen.....	35
6.4 Balansräkning - kommunen	36
6.5 Noter	37
6.6 Redovisningsprinciper	39
6.7 Finansiella nyckeltal - kommunen.....	39
6.8 Resultatredovisning nämnder	40
6.9 Investeringsredovisning nämnder	42
6.10 Resultatredovisning bolagen.....	43
*Samtliga siffror före bokslutsdispositioner och skatt.....	44
6.11 Investeringsredovisning bolag	44

Syfte med och målgrupp för delårsrapporten

Enligt Kommunala redovisningslagens nionde kapitel ska en delårsrapport upprättas minst en gång per år. Den ska upprättas mellan juni och september månad. Göteborgs Stad har valt att upprätta sin delårsrapport per den 31 augusti, vilket innebär att de analyser som presenteras i rapporten avser de första åtta månaderna under 2015. Rapporten innehåller också en prognos över det finansiella resultatet per den 31 december 2015.

Delårsrapporten innehåller en kort omvärldsanalys, viktiga händelser från verksamheten, en beskrivning av väsentliga personalförhållanden och ekonomiska analyser. Dessa kapitel utgör förvaltningsberättelse. Därutöver återfinns finansiella räkenskaper för Göteborgs Stads koncern och kommun i kapitel 6.

Göteborgs Stads delårsrapport lämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige som en del i uppföljningsrapport 2. Den vänder sig också till externa intressenter i form av exempelvis kreditgivare, leverantörer och offentliga myndigheter. Delårsrapporten produceras av stadsledningskontoret för kommunstyrelsen.

1 Omvärldsanalys

Allt fler på flykt genom Europa

Hittills i år har mer än 300 000 människor korsat Medelhavet för att ta sig till Europa. Drygt 3 000 har dött på vägen. Flyktingar tvingas göra en livsfarlig resa från länder som Syrien, Irak, Afghanistan och Sudan som slits sönder av krig och förstörelse. Kustbevakningens båt Poseidon från Göteborg avslutade i augusti sina insatser i havet mellan Italien och Libyen. En insats som räddade närmare 5 000 båtflyktingar.

Kriget i Syrien har tvingat 4 miljoner att fly sitt hemland och över 7,6 miljoner syrier är på flykt från sina hem inne i Syrien. En mindre del av dessa söker sig till Europa jämfört med mottagandet i Turkiet och grannlandet Libanon. I Libanon finns nu 1 miljon flyktingar från främst Syrien. Det motsvarar en fjärdedel av deras egen befolkning. I länder som Pakistan, Etiopien och Tchad finns flyktingar i ett antal som långt överstiger det Europeiska mottagandet.

Den stora flyktingströmmen har satt ytterligare press på EU att få fler länder i Europa att ta emot flyktingar. Efter sommaren har den osäkra globala situationen accentuerats och medfört att stora flyktingströmmar förflyttat sig genom Europa varav en del söker asyl i Sverige vilket har medfört att fler än beräknat kommer till Sverige. Detta har medfört ökad press på bl a migrationsverket, kommuner och civilsamhället.

Svensk ekonomisk tillväxt trots svajig omvärld

Under året har den globala marknaden varit instabil. Ryssland utökade sitt importstopp till att omfatta fler länder, Kinas ekonomi försvagades, fallande råvarupriser och Greklandskrisen rörde om det ekonomiska läget i euroområdet. Eurozonen, som är en viktig marknad för Göteborgsregionens varuexport, har haft ett pressat tillväxtläge under det andra kvartalet bland annat med ett Frankrike som stagnerar. För Norge faller BNP-tillväxten för det andra kvartalet mestadels på grund av en svag oljeindustri. Trots en svajig omvärld så har den svenska tillväxten klarat sig bra. Sveriges BNP växte med 3 procent på årsbasis (1 % på kvartalsbasis).

Förbättrad sysselsättning på Göteborgs arbetsmarknad

Ingen större förändring av arbetslösheten inom Sverige har urskiljts under året. I slutet av augusti var 367 000 personer i landet inskrivna som arbetslösa vid Arbetsförmedlingen. Det är 4 000 färre än samma månad i fjol. Det är bland ungdomar och personer som står nära arbetsmarknaden som minskningen sker. I juli var 7,7 procent av landets registerbaserade arbetskraft (18-64 år) inskrivna som arbetslösa. För Göteborg var motsvarande siffra 6,1 procent, en positiv utveckling jämfört med samma månad i fjol (7,8 %). I Göteborgsregionen var arbetslösheten 6,5 procent efter andra kvartalet. Tack vare en långvarig positiv utveckling i Göteborgsregionen fortsätter arbetslösheten att minska. Och vid halvårsskiftet hade sysselsättningen växt med 2,5 procent jämfört med motsvarande period året innan. Flest antal lediga jobb finns inom företagstjänster, vård och omsorg och utbildning. Bemanningsföretagens rapport för det andra kvartalet bekräftar bilden av företagstjänsters expansion i regionen. Bland annat är Västsverige den region i landet som omsätter mest inom företagstjänster.

Några nationella utmaningar

Innan sommaren antog regeringen två kommittédirektiv. För det första direktivet *höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet i svensk skola* har en skolkommision inrättats. Den ska bland annat analysera orsakerna till de fallande kunskapsresultaten och redovisa en samlad problembild. Fokus för arbetet ligger på förskolan, grundskolan och gymnasieskolan. Senast i januari 2017 ska kommissionen redovisa förslag till nationella

målsättningar för att förbättra och utveckla den svenska skolan samt förslag till en långsiktig plan med utvecklingsområden för ett sammanhållet skolsystem.

För det andra direktivet har en *kommission för jämlik hälsa* inrättats. Kommissionen ska lämna förslag som kan bidra till att hälsoklyftorna i samhället minskar. Fokus ska ligga på hälsoskillnader mellan olika socioekonomiska grupper i samhället. Hälsoskillnader mellan könen ska genomgående uppmärksammas i arbetet. I början på året presenterade Göteborg Stad en rapport om hälsoskillnaderna mellan och inom stadsdelarna.

Sverigeförhandlingen handlar om att förbättra kollektivtrafiken och öka bostadsbyggandet i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Bland annat är målet att bygga 100 000 nya bostäder. Uppdraget handlar också om att undersöka hur en snabb utbyggnad av nya stambanor för höghastighetsjärnväg skulle kunna ske, bland annat genom att ta fram principer för finansiering och utbyggnadsstrategier. I juni presenterades den första delrapporten *Ett författningsförslag om värdeåterföring*.

2 Verksamheten i Göteborgs Stads nämnder och bolag

Nyanlända

Under året har situationen inom individ och familjeomsorgen påverkats av en tydlig förändring avseende mottagandet av nyanlända. Socialtjänstens ansvar gäller främst ensamkommande barn och ungdomar. Handläggning och utredning samt placering på boende alternativt i familjehem har krävt stora insatser av medarbetare och chefer både inom stadsdelarna och inom social resursförvaltning. Ökningen av ensamkommande barn eskalerade under senvåren och ökade ytterligare under sommaren. Trots planering och förberedelser krävdes stora extrainsatser under semestermånaderna. Social resursförvaltning öppnade ett stort antal nya platser, både för unga med permanent uppehållstillstånd (PUT) och asylsökande. Bemanning av de akut öppnade platserna innebär en påfrestning i verksamheterna. Upphandling av externa platser, partnerskap med idéburna organisationer och avtal med Gryning har genomförts. Bristen på platser var kännbar i hela landet. Till och med 20 september har Göteborg tagit emot 790 barn vilket är drygt 200 fler än under hela 2014. Detta innebär också att fler anhöriga till de ensamkommande barnen kommer, och kommer att komma till Göteborg vilket bland annat medför behov av bostäder. Göteborgs kommun har även i sin egenskap av att vara så kallad ankomstkommun för ensamkommande barn startat ett stort antal platser för barn som under några dagar behöver tas om hand i väntan på anvisning och transport till annan kommun. I denna fråga sker samarbete med Mölndals kommun.

I mitten av oktober har antalet ensamkommande ökat ytterligare och situationen är ansträngd. Det råder brist på lediga boendeplatser och det är svårigheter att snabbt nog hinna rekrytera personal.

Efter sommaren har den osäkra globala situationen medfört att stora flyktingströmmar förflyttat sig genom Europa varav en del söker asyl i Sverige. Migrationsverket och Polisen har det huvudsakliga ansvaret för dessa personer, kommunen blir dock involverad på flera sätt; information till flyktingar och täta kontakter med ideella hjälporganisationer, allmänhet, media bl.a. vid Centralstationen och Kielterminalen. Samverkan med civilsamhället sker bl.a. med Röda korset, Rädda Barnen, kyrkor, Islamic Relief och Refugees Welcome Göteborg. Den aktuella flyktingsituationen kräver extraordinära insatser nationell, regional och kommunal nivå. Migrationsverket är utsatt för hård press med mellan 1000-2000 asylsökande per dag och myndigheten har bl.a. tillfrågat kommunerna i landet om att akut ordningställa asylplatser för flyktingar. Göteborgs Stad kan med kort varsel inhysa 50 – 100 personer i f.d. Lundby gymnasium. Inom GR har en särskild mindre samverkansgrupp bildats för att finna gemensamma lösningar. Dialog och samverkan på stadsdirektörsnivå sker även mellan de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö.

Utbildning

Under 2015 har stadsdelarna klarat att ge alla barn som önskat plats i förskola ett erbjudande inom fyra månader, förutom Majorna-Linné som har haft svårigheter under maj-juni. Vårdnadshavarna fick erbjudande men valde att vänta till augusti för att få sitt förstahandsval. Majorna-Linné har nu gott om platser under hösten 2015.

I Göteborgs kommunala grundskolor sjönk resultatet 2015 vad gäller andelen elever i årskurs 9 med godkänt i alla ämnen med 2,4 procentenheter till 66,4 procent. 2014 års resultat var 68,8 procent. Flickors resultat var fortfarande högre än pojkars men eftersom flickornas resultat sjönk mer än pojkarnas, minskade skillnaderna i resultat mellan könen. Andelen elever i stadens gymnasieskolor som klarade gymnasieexamen

våren 2015 ökade jämfört med föregående år. Genomsnittligt betygspoäng har också ökat jämfört med tidigare år.

Efterfrågan på vuxenutbildning är fortsatt hög men just nu noteras, mot bakgrund av det internationella läget, en förvånande utplaning av efterfrågan på Sfi (Svenska för invandrare). Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har stort fokus på sitt nya uppdrag och etableringen av kompetenscentra i staden. Arbetsmarknadsläget i Göteborg utvecklas positivt. För de mest utsatta grupperna minskar arbetslösheten för ungdomar medan utrikesfödda och funktionshindrade fortfarande har svårt att etablera sig.

Attraktiv hemtjänst

Arbetet med programmet Attraktiv hemtjänst är i full gång och inom de fyra strategierna arbetas det med olika aktiviteter för att nå de övergripande målen.

I strategin *införa rambeslut* i hemtjänsten pågår införandet. Detta innebär att beslut om rätt till viss tid tas efter utredning av den enskildes behov, istället för som tidigare beslut om insatser. Övergången till rambeslut införs successivt i stadsdelarna och från och med november 2015 fattas rambeslut i alla nya ansökningar om hemtjänst i Göteborgs Stad. En modell för utvärdering av hemtjänsten är klar för att införas.

I strategin *införa välfärdsteknologi* pågår arbete med att införa Trygghetskamera i samtliga stadsdelar. Upphandling av digital larmmottagare och digitala trygghetslarm pågår enligt plan. För tjänsten "GPS-larm som stöd till anhörig" pågår ett förberedelsearbete. Behovsanalyser för framtida tjänster pågår inom strategin.

I strategin *inför IT-stöd i verksamheten* har en upphandling av ett nytt planerings- och uppföljningssystem pågått. Tilldelningsbeslut togs i februari 2015 men beslutet överklagades och staden fick fel i förvaltningsrätten. En ny upphandling kommer att påbörjas under hösten 2015.

I strategin *skapa goda arbetsplatser* har arbetet med att ta fram och implementerats en webbaserad introduktionsutbildning pågått. Cirka 600 - 700 sommarvikarier har genomgått utbildning. En strategiplan för marknadsföring är framtagen och aktiviteter planeras. En ny befattning för undersköterskor med specialistkompetens är framtagen "omsorgshandledare" och en ny roll "administratör för planering i hemtjänsten" är inrättad. Ett arbete med att ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetsvillkoren och arbetsmiljön inom äldreomsorgen har startat.

Jämlikt Göteborgs – Hela staden socialt hållbar

Social resursnämnd är under 2015 fortsatt processägare för budgetens prioriterade mål "Öka förutsättningarna till goda livschanser och därmed utjämna dagens skillnader" och "Göteborgarnas hälsa ska förbättras och skillnaderna mellan olika socioekonomiska grupper ska minska". Ytterligare ett mål, "Segregationen ska brytas och samhörigheten i staden stärkas" har tillkommit.

Den strategi som är framtagen för arbetet omfattar sedan tidigare de första två målen och under första halvåret har ett arbete påbörjats för att integrera också det nya målet under devisen Hela staden socialt hållbar. Arbetet är nedbrutet i fyra fokusområden:

1. Ge varje barn en god start i livet
2. Ge barn fortsatt goda förutsättningar genom skolåren
3. Skapa förutsättningar för arbete
4. Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen

Organiseringen av arbetet med Hela staden socialt hållbar har under 2014 och första halvåret 2015 varit tydligt kopplad till stadsdelsnämnderna och till stadsdelarnas

tjänstemannalinje. Från halvårsskiftet 2015 har en ny ledningsstruktur införts som involverar stadens fackförvaltningar och bolag. Under perioden har man arbetat med att formulera en långsiktig strategi för det fortsatta arbetet och riktningen i arbetet är fortsatt att bredda arbetet och involvera fler aktörer inom staden. Flera initiativ för ökad samverkan med näringslivet har också tagits.

I januari publicerades den omfattande rapporten *Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg* (en kortare delrapport med samma titel publicerades i april 2014). Ett par viktiga slutsatser i rapporten är att skillnader i livsvillkor och hälsa har ökat över tid och att skillnaderna gäller för staden som helhet men också inom stadsdelarna. Arbetet med de prioriterade målen måste därför omfatta hela staden. Rapporten har också fungerat som ett underlag och stöd i arbetet med budget 2016, såväl i stadens budgetprocess som i enskilda stadsdelars budgetprocesser.

Förvaltnings- och bolagscheferna har på sin konferens våren 2015 fortsatt sina diskussioner kring hur de, utifrån sina respektive uppdrag, kan arbeta vidare med social hållbarhet.

Ökat planarbete och byggande

Flera stora planeringsarbeten pågår i staden och volymen för projektering och byggnation har ökat. Stadsbyggnadskontoret uppskattar att detaljplaner omfattande cirka 12 000 bostäder kommer att ha startas under 2015 och produktionen av planer för bostäder kommer att ha fördubblas under de närmaste två åren. Det ställer krav på bemanning på de kontor som medverkar i planeringsverksamheten, men även på konsultmarknaden. I planer och prognoser syns också en ökad volym av byggnation och anläggningsarbete, till exempel har trafiknämndens investeringsvolym ökat markant under de senaste åren, samtidigt som Västsvenska Paketet genomförs. Det ställer också krav på resurser både inom och utanför staden, kompetens och arbetssätt men även lokalbehov.

Västsvenska paketet

Inom Västsvenska paketet har volymen för det som genomförs ökat. Huvudparten av det som avtalades inom Avtal block 1 är genomfört och alla åtgärder inom Block 2 är startade och i flera delar genomförda, till exempel har den ombyggda hållplatsen vid Chalmers tagits i bruk. Temporära anläggningar inför genomförande av knutpunkten Gamlestan är på plats och arbeten kring knutpunkten i full gång. Projektet Marieholmsförbindelsen har alla entreprenader igång och under 2016 färdigställs Marieholmsbron för trafiköppning. Planering och projektering för anslutningar till Marieholmstunneln har under halvåret konkretiserats och för ombyggnationen av Bohusbanan vid Kvillemotet har det tagits beslut om att inrikta planeringen mot att inkludera dubbelspår vid Brunnsbo.

Västlänken har under augusti fått Länsstyrelsens tillstyrkan för järnvägsplanen och under september godkände Byggnadsnämnden detaljplanerna inför antagande i Kommunfullmäktige. Projektering och detaljplanering pågår för hela tunneln.

För Hisingsbron avvaktar detaljplanens laga kraft mark- och miljödomstolen avgörande i överklagan. Upphandling av entreprenaden för bron är påbörjad. Vid bronns södra fäste har staden tagit beslut för att möjliggöra en direkt överdäckning av E45 och planering av bebyggelsen pågår tillsammans med de som fått markanvisning ovan överdäckningen.

Några övriga händelser under perioden

- Göteborg är Sveriges klimatstad 2015 då staden blev utsedd till svensk vinnare i Världsnaturfondens globala klimatutmaning, Earth hour city challenge. Juryn lovordar det breda sättet att arbeta, som även tar grepp om utsläppen från göteborgarnas konsumtion.
- Målgången för Volvo Ocean Race innebar uppskattningsvis 335 000 besök i Frihamnen. Evenemanget fick stor massmedial uppmärksamhet och i stadens paviljong på området förmedlades ett budskap om hållbar stadsförnyelse.
- I augusti togs den nya spårvagnsförbindelsen mellan Järntorget via en nya knutpunkten på Skeppsbron till Lilla Torget i bruk. Linjeavsnittet trafikeras med spårvagnslinjerna 1 och 9.
- Bravida Arena har färdigställts med invigningen för allmänheten i slutet av juni och den första matchen spelades i början av juli. Byggandet av arenan har hållit såväl tidplan som budget.

3 Väsentliga personalförhållanden

Verksamheten ökar i de flesta av stadens förvaltningar till följd av nya uppdrag eller förändringar i befolkningens sammansättning och ett stort antal rekryteringar har gjorts. Sjukfrånvaron har ökat framför allt bland kvinnor i stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsområden. Den senaste mätningen av jämställdhet visar att det är en jämställd fördelning mellan könen bland stadens chefer.

Personalvolym

Inom stadsdelarna är det främst personalvolymen inom äldreomsorgens ordinära boende, individ- och familjeomsorg samt skolan som ökar. Inom facknämnderna ökar främst social resursnämnd, utbildningsnämnden och de planerande nämnderna. Nämnden för intraservice och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ökar och stadsledningskontoret minskar som en följd av överförda uppdrag.

Nämndernas samlade prognoser över årsarbetare (arbetad tid) anger en ökning för helåret 2015 jämfört med föregående år med 750 årsarbetare (+2 %). Av dessa avser 500 årsarbetare stadsdelarna och 250 årsarbetare facknämnderna. Bolagen anger en personalvolym för helåret som innebär en ökning med cirka 100 årsarbetare.

Timavlönade har utfört 7,4 procent av den totala arbetade tiden till och med augusti. Andelen har minskat något sedan motsvarande period föregående år och är nu för stadsdelarna 8,1 procent (-0,2). Inom äldreomsorgen är andelen i princip oförändrad 10,8 procent medan den inom funktionshinderområdet har minskat till 9,8 procent (-1,0 %)

Bolagen anger en personalvolym för helåret som innebär en ökning med cirka 100 årsarbetare.

Anställda med heltid

92 procent av tillsvidareanställda medarbetare i förvaltningarna har anställning på heltid, samma andel som i augusti 2014. Andelen heltid bland kvinnor är 91 procent, och bland män 94 procent.

Jämställdhet

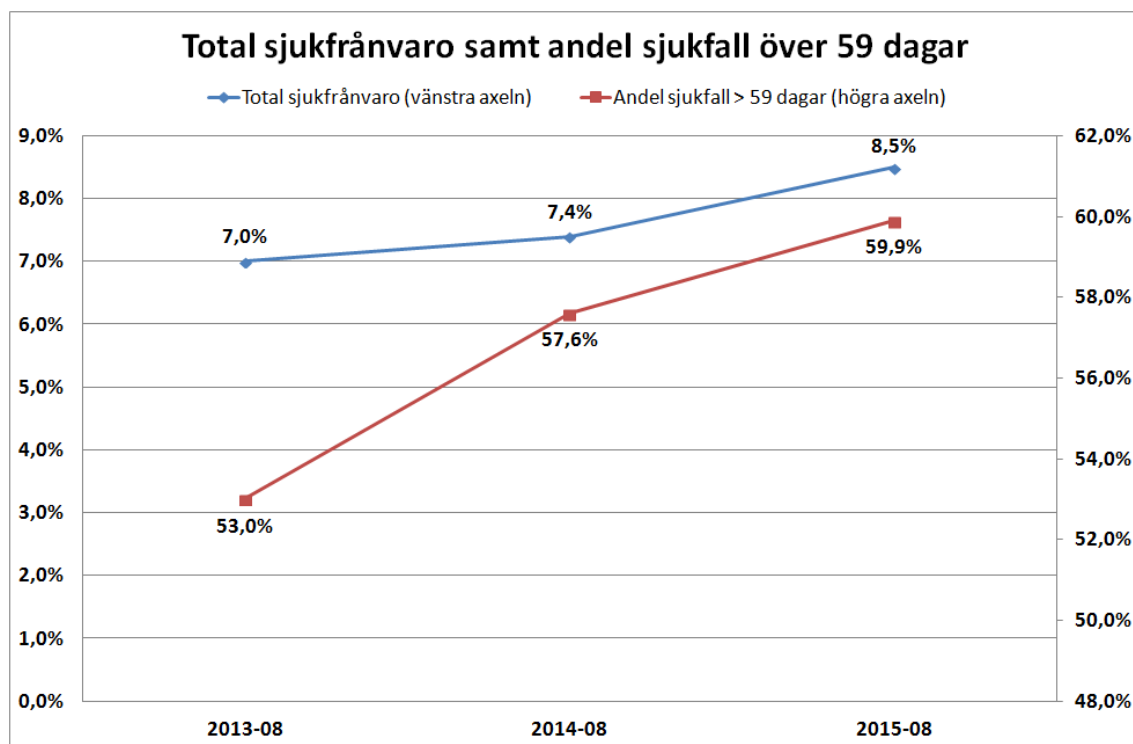
Nämnderna har fortfarande jämställd fördelning mellan könen i ledningsgrupper och bland chefer totalt enligt senaste mätning av jämställdhetsindexet Jämix. De största utmaningarna ligger istället i den ojämna könsfördelningen i de flesta av våra yrkesgrupper och i den stora skillnaden mellan könen vad gäller lång sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro

Såväl nationellt som för nämnderna i staden har sjukfrånvaron ökat under de senaste åren.

I följande diagram visas utvecklingen av sjukfrånvaron för staden. Diagrammet visar dels den ackumulerade sjukfrånvaron per augusti under några år, dels andelen av denna som överstiger 59 dagar.

Underlaget per augusti indikerar att trenden fortsätter med ökad sjukfrånvaro för helåret. Andelen av den totala sjukfrånvaron som överstiger 59 dagar fortsätter öka. Medarbetarna blir med andra ord sjuka under längre tid.

I stadsledningskontorets tidigare rapportering har det lyfts fram att kvinnor generellt har högre sjukfrånvaro än män. Följande tabell visar sjukfrånvaron, bland annat uppdelat på kön, för nämnderna. Kvinnor har inte bara högre sjukfrånvaro än män, den ökar dessutom mer.

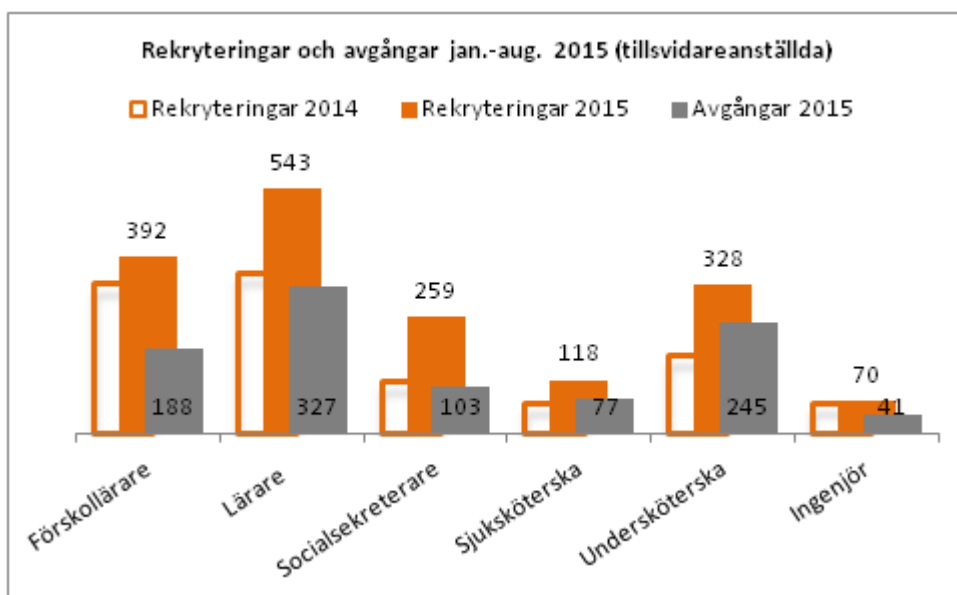
Sjukfrånvaro (%)	2013-08	2014-08	2015-08
Total sjukfrånvaro	7,0	7,4	8,5
Andel sjukfall > 59 dagar	53,0	57,6	59,9
Man	4,7	4,8	5,6
Kvinna	7,6	8,1	9,2
< 35 år	5,8	6,1	6,7
35 - 49 år	7,0	7,3	8,4
> 49 år	7,7	8,3	9,5

I tabellen visas även sjukfrånvaron uppdelad per åldersgrupp. Denna uppdelning visar att sjukfrånvaron ökar för samtliga åldersgrupper. Uppdelningen visar även att ju äldre desto högre sjukfrånvaro och desto högre ökningstakt av denna. Det mest oroande är att den yngsta åldersgruppen har hög och ökande sjukfrånvaro. Dessa medarbetare ska förhoppningsvis arbeta inom staden många år till.

Nästan samtliga stadsdelsnämnder lyfter fram den ökande sjukfrånvaron i sin rapportering. En handfull facknämnder har beskrivit sin ökande sjukfrånvaro. Åtgärder genomförs för att motverka såväl den korta som långa sjukfrånvaron. Exempel på detta är kartläggning av långtidssjuka medarbetare och hälsofrämjande arbete för att motverka den korta sjukfrånvaron.

Kompetensförsörjning

Till och med augusti 2015 har det gjorts 3 000 rekryteringar till tillsvidareanställning, 5 000 till tidsbegränsad anställning samt 1 600 till semestervikariat. Det är en kraftig ökning jämfört med motsvarande period 2014. 1 900 medarbetare har lämnat sin anställning i kommunen, varav 575 med pension. Även detta är en ökning jämfört med 2014. Flera förvaltningar har utökad verksamhet och behovet av yrkesutbildad personal är omfattande. Trots att det gjorts ett stort antal rekryteringar i kommunen, har flera förvaltningar mer eller mindre svårt att tillgodose sina rekryteringsbehov. Det gäller särskilt socialsekreterare, sjuksköterskor, förskollärare, fritidspedagoger, ingenjörer samt lärare med inriktning ma/no, svenska som andraspråk samt praktisk-estetiska ämnen. Även undersköterskor börjar bli en svårrekryterad grupp.

Utöver att det råder stark konkurrens om utbildad arbetskraft i regionen så finns det flera andra orsaker som bidrar till rekryteringssvårigheterna. Inom grundskolan behövs fler lärare och fritidspedagoger då elevgrupperna i de lägre skolåldrarna ökar, samtidigt som det finns ambitioner att minska gruppstorleken och öka lärartätheten. Inom socialtjänsten behövs fler socialsekreterare bland annat för att möta ökningen nyanlända samt ensamkommande barn. Inom äldreomsorgen finns både statliga och lokala satsningar med syfte att öka personaltätheten. De förvaltningar som berörs av infrastruktursatsningen har utökade uppdrag. Bolagen har inte lika omfattande rekryteringsbehov som förvaltningarna och rekryteringsläget för de flesta befattningar är tillfredsställande.

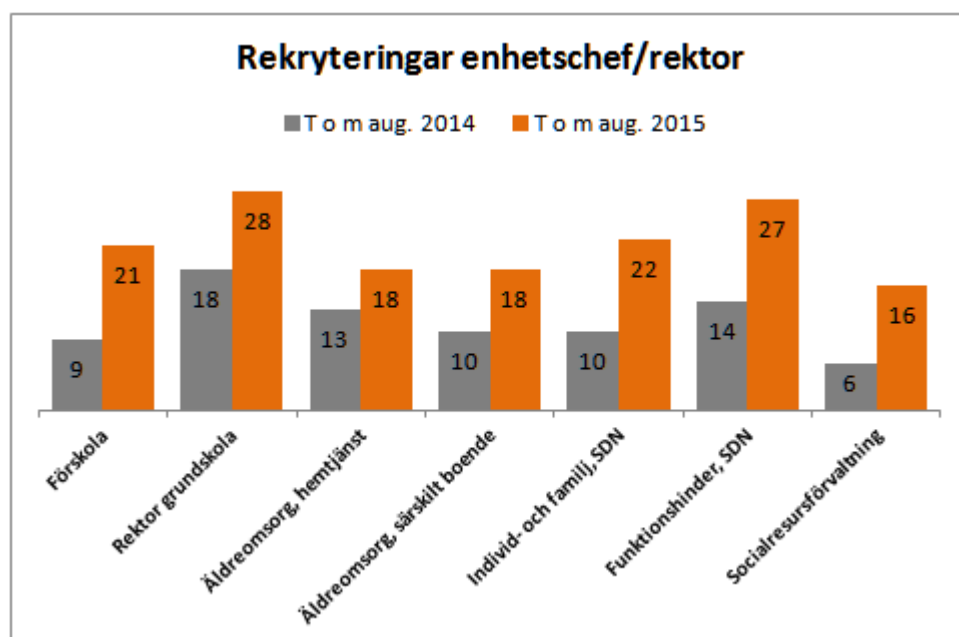
Brist på efterfrågad kompetens gör det svårt att upprätthålla kvalitet och kontinuitet i verksamheten. Långdragna rekryteringsprocesser och vakanser medför ökade kostnader och längre handläggningstider och ökar arbetsbelastningen både för chefer och för befintlig personal. Många nyanställda är oerfarna och behöver långa inskolningsperioder. Bristsituationen skapar tryck i lönebildningen som förvaltningarna måste väga in i sina lönepolitiska satsningar.

Förvaltningarna arbetar med att förbättra rekryteringsförutsättningarna både genom kort- och långsiktiga insatser. Det finns kommunövergripande kompetensförsörjningsplaner för stadsdelarnas verksamheter och de tekniska förvaltningarna har startat ett fördjupat samarbete kring sin specifika problematik. I

några stadsdelsförvaltningar har man prövat utökat specialiststöd till chefer i rekryteringsarbetet med goda resultat och flera andra förvaltningar planerar att följa efter. Även satsningar på förbättrad introduktion och nya vägar för marknadsföring räknar man kommer att få positiva effekter. Konkurrenssituationen som uppstår då det råder brist på efterfrågad kompetens är en försvårande faktor som gör att förvaltningarnas åtgärder inte alltid får önskade effekter.

Chefsförsörjning

Till och med augusti 2015 har det rekryterats nästan lika många chefer (262) som under hela år 2014 (268). Särskilt under augusti månad syns en kraftig ökning. Många chefer har rekryterats i samband med utökad verksamhet eller vid pensionsavgång, men flertalet har ersatt chefer som slutat i kommunen eller bytt chefsuppdrag. Hittills i år har 200 chefer lämnat sin anställning, varav 36 med pension, vilket är en betydande ökning jämfört med 2014. Förvaltningarna genomför strukturerade avgångssamtal med chefer som slutat. Analysen av dessa kommer att redovisas i uppföljningsrapport 3. Den höga rörligheten bland sektors- och områdeschefer som fanns under 2014 har dämpats och är nu av betydligt lägre omfattning. Däremot har både avgångar och rekryteringar ökat bland enhetschef/rektor i alla verksamheter. Ökningen är särskilt stor bland cheferna inom individ- och familjeomsorg och funktionshinderverksamheten samt inom förskolan där rörligheten tidigare legat mycket lågt. Om denna utveckling fortsätter kommer antalet rekryterade chefer för helåret 2015 att vara av större omfattning än något tidigare år, undantaget 2011 då omorganisationen genomfördes i stadsdelarna.

Förvaltningarna har vidtagit åtgärder för att minska omsättningen av chefer och förbättra chefers arbetsmiljö, exempelvis arbetar flera med att organisera och förstärka specialiststöd och administrativt närstöd till chefer.

4 Göteborgs Stads övergripande ekonomiska utveckling

4.1 Koncernens ekonomiska utveckling

4.1.1 Koncernens resultat för perioden och prognostiserat helårsresultat

Staden växer, vilket innebär betydande ekonomiska utmaningar. Det blir därför allt viktigare att i alla relevanta sammanhang planera, följa upp och analysera den ekonomiska situationen för Göteborgs Stads samlade koncern i ett helhetsperspektiv. Beskrivningarna och analyserna av stadens ekonomiska utveckling nedan utgår därför från ett koncernperspektiv som sedan bryts ner i delanalyser för kommunen, nämnderna och bolagen.

Resultatprognosen för koncernen för 2015 justeras upp något

Arets resultat (mkr)	Utfall 2015 (aug)	Per bud 2015 (aug)	Prognos 2015 (aug)	Prognos 2015 (mars)	Budget 2015	2014
Kommunen	1 287	642	621	446	400	138
extraord post					-	254
Bolagen	-95	427	293	451	462	499
Koncernjust	-3	-	-	-99	-670	-459
Koncernen totalt	1 189	1 069	≈ 900	≈ 800	192	433

Bolagens resultat avser efter bokslutsdispositioner och skatt.

Resultatet för koncernen Göteborgs Stad uppgick per augusti 2015 till 1 189 miljoner kronor jämfört med 1 795 miljoner för samma period under 2014. Utfallet per augusti i år är lägre i både kommunen och i bolagen jämfört med samma period förra året.

Prognosen för koncernens samlade resultat för 2015 har justerats upp till cirka 900 miljoner kronor. Det är en förbättring med cirka 100 miljoner i förhållande till den prognos som lämnades i våras. Bakom den relativt sett smärre justeringen av koncernprognosen finns det större justeringar i de olika delarna av koncernen.

Prognosen för kommunens resultat uppgår till ca 620 miljoner kronor och har därmed justerats upp med cirka 175 miljoner jämfört med den prognos som lämnades i våras. Av det totala resultatet svarar reavinster och andra engångsposter för merparten av överskottet, vilket innebär att om dessa exkluderas så är resultatet betydligt svagare än vad som skulle vara önskvärt för att vara långsiktigt hållbart.

Prognosen för bolagens resultat uppgår till cirka 300 miljoner kronor och har därmed justerats ner med cirka 150 miljoner jämfört med föregående prognos. Bolagskoncernens resultatprognos har framförallt påverkats av nedskrivningar inom energiklustret och av reavinster inom främst lokalklustret.

4.1.2 Koncernens investeringar

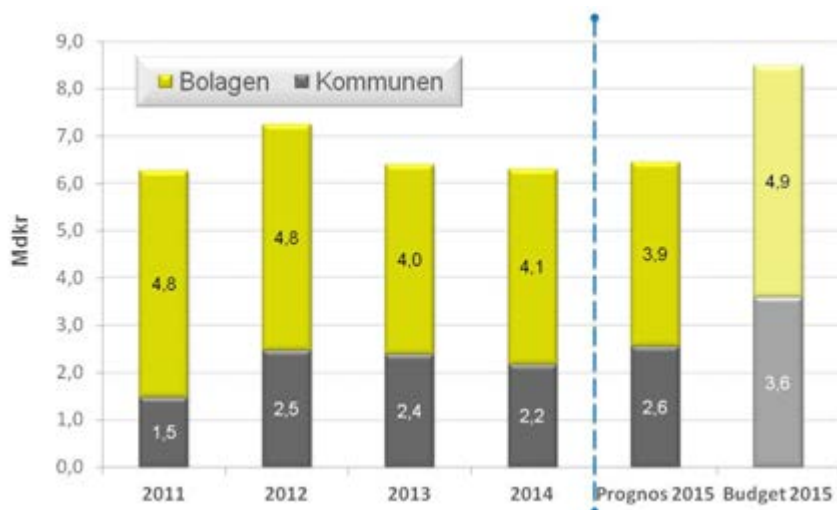
Koncernens investeringar för årets åtta första månader uppgick till 3,6 miljarder kronor vilket i huvudsak ligger i nivå med samma period föregående år.

De samlade investeringsvolymerna beräknas uppgå till 6,5 miljarder kronor under helåret 2015 vilket är 1,1 miljarder lägre än vad som prognostiserades i vårens rapportering. Av den samlade prognosförändringen står bolagen för cirka 550 miljoner kronor och kommunen för cirka 580 miljoner. Det är flera bolag och nämnder som

sänker sina investeringsprognoser och den främsta förklaringen är projekt som förskjuts i tid, vilket innebär att volymerna ökar kommande år.

Den prognos som nu föreligger för investeringsvolymerna samlat är cirka 2 miljarder kronor lägre än vad som budgeterades vid årets ingång. Det är en relativt stor skillnad och det är problematiskt att volymerna ofta överskattas i budgetskedet.

Investeringsprojekt genomförs ofta under flera år och det kan vara svårbedömt att ange exakt hur mycket som beräknas ske de enskilda åren. Eftersom investeringsvolymerna i staden är i kraftig expansion är det viktigt att vidareutveckla metodik för att få en något högre precision i bedömningarna.

4.1.3 Koncernen i siffror

I tabellen nedan redovisas ett antal nyckeltal som beskriver koncernens storlek, resultat samt soliditet i en jämförelse mellan delårsboksluten de tre senaste åren.

Sammanställd redovisning

Mkr	Augusti 2015	Augusti 2014	Augusti 2013
Intäkter	33 077	32 248	31 932
Resultat	1 189	1 795	2 044
Balansomslutning	81 627	79 640	78 759
Soliditet (%)	31	33	31

* Resultat på sista raden med påverkan på eget kapital.

4.2 Stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Staden har under en rad år haft en ekonomisk utveckling som varit i linje med god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige tog under 2013 beslut om sex inriktningar för att säkerställa god ekonomisk hushållning i Göteborgs Stads samlade koncern. Inriktningarna omfattar flera aspekter som är viktiga att analysera för att ta reda på om den ekonomiska utvecklingen kan sägas vara långsiktigt hållbar. Nedan görs en kort analys av inriktningarna, även om detta i första hand görs i årsredovisningen.

Sammanfattningsvis gör stadsledningskontoret bedömningen att den ekonomiska utvecklingen i staden på sikt är bekymmersam i förhållande till vad som stipuleras i inriktningarna för god ekonomisk hushållning. Med tanke på utmaningarna framöver är det viktigt att följa och analysera utvecklingen utifrån detta perspektiv. I denna rapport redovisas positivt balanskravsresultat och god ekonomisk hushållning bedöms uppnås

med hjälp av reavinster och engångsposter.

Nedan kommenteras kort det aktuella läget avseende respektive inriktning.

Inriktning	Kommentar
<i>Stadens ska över tid eftersträva resultatöverskott motsvarande minst två procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Resultatnivån ska vara förenlig med stadens riskexponering.</i>	Resultatnivån på minst två procent av skatteintäkterna ska betraktas i ett flerårsperspektiv, inte som ett mål för varje enskilt år. Kommunens förväntade resultat för 2015 beräknas i nuläget nå upp till nivån på två procent. Dock åstadkoms detta framförallt genom reavinster och andra poster av engångskaraktär. Den strukturella utvecklingen är i ett längre perspektiv inte förenlig med inriktningen för god ekonomisk hushållning.
<i>Staden kan (enligt särskilt regelverk) använda sig av resultatutjämningsreserv för att utjämna förändrade omvärldsförutsättningarna på grund av framförallt konjunkturella svängningar.</i>	I kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2015 planeras inte för varken nyttjande av eller avsättning till resultatutjämningsreserv. Den prognostiserade resultatnivån för 2015 medger inte heller någon avsättning till resultatutjämningsreserv.
<i>Staden ska över tid säkerställa att investeringsvolymerna är förenliga med stadens långsiktiga finansieringsförmåga. Hög egenfinansieringsgrad ska eftersträvas.</i>	Stadens samlade investeringsvolym under 2015 på 6,5 miljarder kronor kommer inte att fullt ut kunna finansieras med hjälp av egna medel. Ökad lånefinansiering beräknas ske inom såväl kommunen som bolagen. Avseende kommunen bedömer vi egenfinansieringsgraden till ca 70 procent, vilket är en tillfredsställande nivå på kort sikt.
<i>Staden ska över tid bedriva stadsutveckling och exploatering inom ramen för god ekonomisk hushållning.</i>	Exploateringsverksamheten uppvisar för fjärde året i rad ett negativt utfall. Det är en utveckling som behöver vändas för att säkerställa god ekonomisk hushållning. Att det negativa utfallet har begränsats i förhållande till det budgeterade beror på att projekt har flyttats fram i tid och inte på en förbättrad ekonomi för exploateringarna.
<i>Staden ska i samband med betydande beslut om att ingå långsiktiga åtaganden i alla former eller att avyttra egendom värdera de finansiella konsekvenserna för stadens förmåga att upprätthålla god ekonomisk hushållning.</i>	Det krävs ett utvecklingsarbete för att utveckla planerings- och beslutsunderlag avseende såväl nämnder som bolag för att denna inriktning ska kunna uppnås. Ett sådant utvecklingsarbete har påbörjats, men det finns mycket mer att göra. Medvetenheten om stadens långsiktiga ekonomiska utmaningar har ökat och arbetet fortsätter.
<i>Staden ska över tid värdera och säkerställa de finansiella åtaganden som är kopplade till ägandet av stadens bolag.</i>	De beslutsunderlag som har levererats i samband med den samlade bolagsöversynen är viktiga förutsättningar för att värdera stadens ägande av bolagen. Beslutet om att samordna den finansiella hanteringen av bolagens samlade låneportfölj är en annan viktig förutsättning för att hantera de finansiella riskerna kopplat till bolagen. I budgetunderlaget för 2016-2018 har en särskild bolagsdel presenterats som belyser bolagens finansiella förutsättningar. Särskilt de långsiktiga planeringsunderlagen för bolagens investeringar har bidragit till att öka möjligheterna till ägarstyrning i dessa frågor. Det återstår dock mer utvecklingsarbete för att staden ska kunna arbeta systematiskt enligt denna inriktning för god ekonomisk hushållning.

4.3 Finansiell uppföljning och riskhantering

Den finansiella infrastrukturen

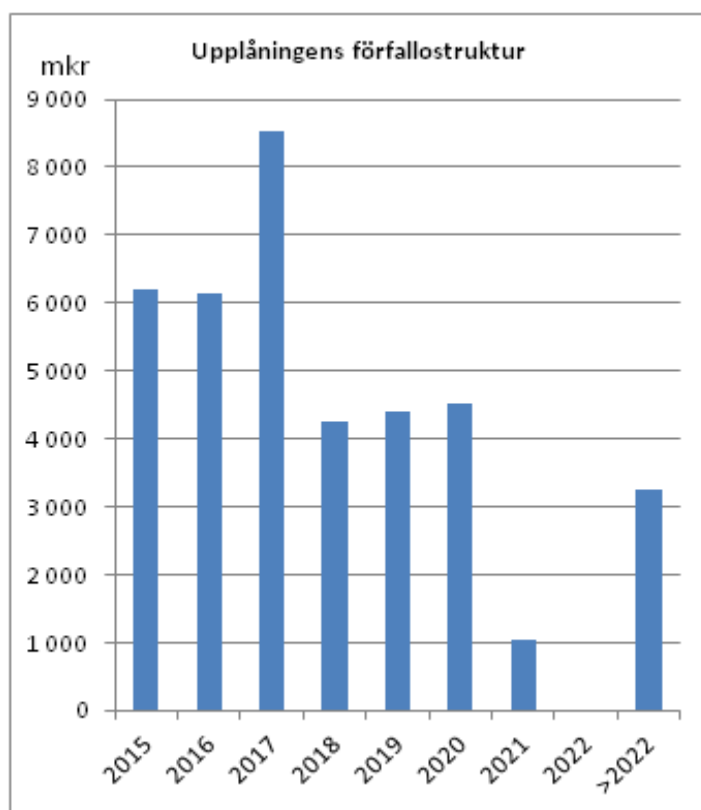
Kommunen sköter sin finansiering på den öppna kapitalmarknaden via emissioner av kommunobligationer och kommuncertifikat. En grund i detta är att man har etablerade låneprogram. Kreditvärdigheten är en av faktorerna som styr vilka priser man i slutändan får betala på emitterade obligationer.

Rating - Hög kreditvärdighet

Kreditvärderingsinstituten Moody's och Standard & Poor's har under året bekräftat kommunens starka kreditvärdighet. Kommunens kreditbetyg är från Moody's sedan 2006 det högsta möjliga, Aaa, och från Standard & Poor's sedan 2007 det näst högsta, AA+. Båda betygen har stabila utsikter.

Skuldportföljen

Koncernens externa upplåning uppgick vid delåret till 38,4 miljarder kronor, en ökning med 0,1 miljarder i jämförelse med årsskiftet. Den genomsnittliga återstående löptiden på den samlade låneskulden uppgick 2015-08-31 till 2,94 år och räntebindningen till i genomsnitt 3,53 år. Den totala låneskulden fördelas på upplåning via staden (28,8 miljarder), Framtidenkoncernen (6,2 miljarder) och lån upptagna av bolagen utanför internbanken (3,4 miljarder). Den skattefinansierade verksamhetens del av skulden, nettolåneskulden, uppgick till 3,0 miljarder, cirka 7,8 procent av den totala upplåningen.

Låneprogram

Program	Låneram	Nyttjandegrad
EMTN	6 MDR EUR	20,5 MDR SEK
KCP	6 MDRSEK	1,0MDR SEK
ECP	500 MUSD	2,2MDR SEK
Kommuninvest	-	2,9 MDR SEK
Bilaterala lån	-	5,6MDR SEK

Stadens riskhantering

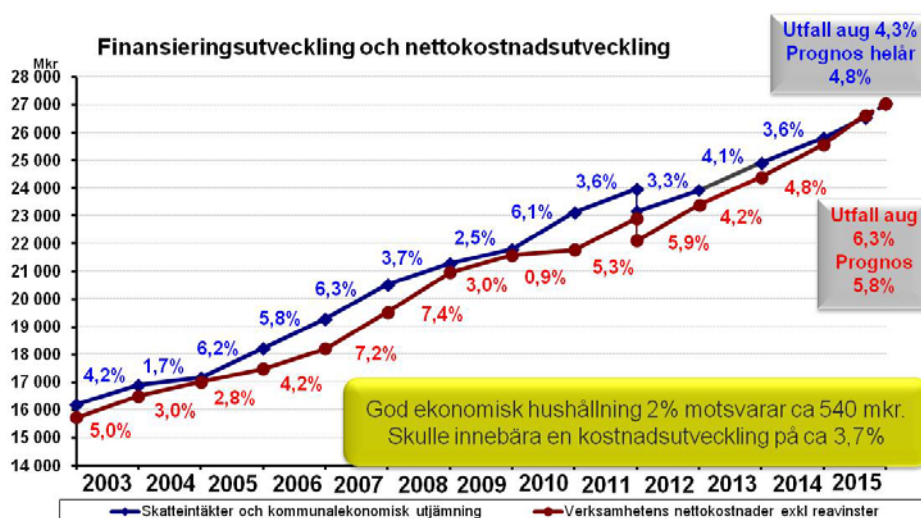
Typ av risk	Policy	Utfall
Ränterisk	2-6 år	3,53 år
Finansieringsrisk	2-6 år	2,94 år
Motpartsrisk	Max 30 % av volym per motpart	Inom policyram
Valutarisk	Ingen	Ingen

4.4 Kommunens ekonomiska utveckling

4.4.1 Finansierings- och kostnadsutveckling

I utfallssiffrorna per augusti i denna rapport har stadsledningskontoret baserat beräkningarna på de skattebedömningar som SKL presenterade i augusti i år. I prognosen för helåret har kontoret inkluderat den SKL-bedömning som presenterades den 8 oktober och som av förklarliga skäl kom alltför sent för att kunna inarbetas även i utfallet. Övriga bedömningar har baserats på det senaste konjunkturläget och de prognoser som föreligger i skrivande stund avseende det allmänekonomiska läget i Sverige och för landets kommuner.

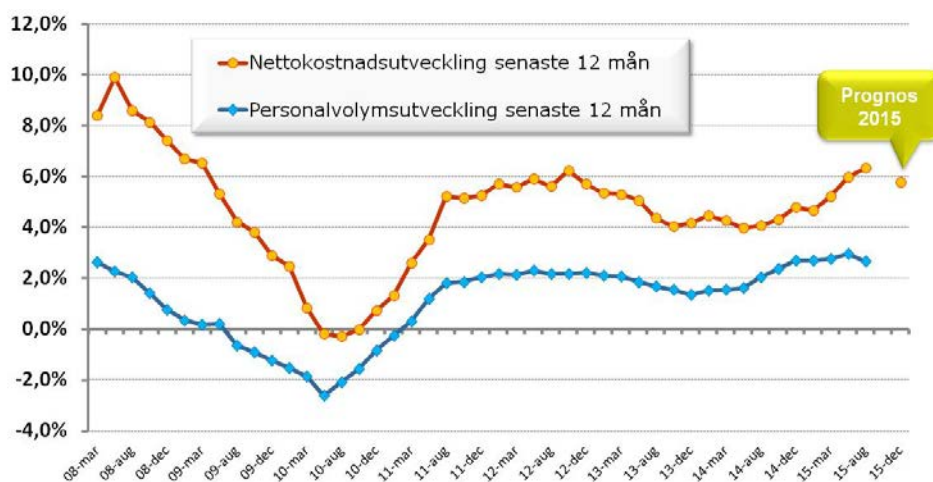
Nettokostnadsutvecklingen uppgår till och med augusti till cirka 6,3 procent vilket är en mycket hög kostnadsutveckling. Senast staden hade en så hög kostnadsutveckling var 2007/2008. Prognosen för helåret innebär att kostnadsutvecklingstakten ska minska under resterande del av året och landa på 5,8 procent vid årets slut.

Finansieringsutvecklingen beräknas med nu föreliggande prognos uppgå till cirka 4,8 procent på helåret. Det är en relativt god finansieringsutveckling, men den förmår inte täcka den rådande kostnadsutvecklingen. Sammantaget innebär detta att de ekonomiska marginalerna äts upp. Om kostnadsutvecklingen dämpas under resterande del av året enligt den bedömning som stadsledningskontoret gör i denna rapport så kommer dock det budgeterade strukturella underskottet att begränsas. I den prognos som nu lämnas ligger det strukturella resultatet kring noll. (Strukturellt resultat för kommunen är exklusive reavinster, utdelning från bolag, jämförelsestörande- och extraordinära poster.)

Att begränsa kostnadsutvecklingen är angeläget. Även om kostnadsutvecklingen ligger inom ramen för kommunfullmäktiges budget och därmed är planerad är den inte hållbar på lite längre sikt och ter sig bekymmersam med tanke på de betydande ekonomiska utmaningar som staden står inför.

En analys av den trendmässiga utvecklingen till och med augusti visar på en något lägre ökningstakt av personalvolymen. Ökningstakten avseende kostnadsutvecklingen är till och med augusti fortfarande stigande men inte riktigt i samma takt som under våren. För att de prognoser som nu lämnas ska infrias så krävs det att kostnadsutvecklingstakten planar ut och sjunker under resterande del av året för att landa på 5,8 procent vid årets slut. Detta är inte orealistiskt med tanke på att det som sker i höst ska ställas mot det faktum att ökningstakten började stiga redan under förra hösten.

4.4.2 Kommunens resultat för perioden och prognostiserat helårsresultat

Kommunens delårsresultat per augusti 2015 uppgick till 1 287 miljoner kronor jämfört med 1 510 miljoner under samma period för 2014. Rensat för poster av engångskaraktär uppgår det strukturella resultatet per augusti i år till 851 miljoner att jämföra med 1 134 miljoner för samma period förra året. Det strukturella resultatet är således lägre per augusti i år.

Delårsresultatet per augusti är, på grund av säsongsvariationer och periodiseringsprinciper, nästan alltid det starkaste resultatet under året och kommer att sjunka under resterande del av året. Det går således inte att göra en rak framskrivning av augustiresultatet för att komma fram till en prognos för helåret.

Prognosen för kommunen pekar på ett resultat på i storleksordningen 600/650 miljoner kronor inklusive reavinster och jämförelsestörande poster. Enligt balanskravets definition, det vill säga då reavinsterna exkluderas, uppnår kommunen ett resultat på cirka 200 miljoner med hjälp av engångsintäkter från AFA. I denna prognos antas ingen utdelning från Stadshus AB.

Nämnderna gör en betydande prognosförbättring i denna rapport i förhållande till vårens rapportering. Det är framförallt facknämnderna som påverkar resultatet positivt. Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning än nämnderna men konstaterar att vissa nämnder, framförallt trafiknämnden, redovisar en anmärkningsvärd prognosförbättring.

I tabellen nedan redovisas mer detaljerade siffror för de olika delarna i kommunen. Nämndernas ekonomiska utveckling kommenteras under avsnitt 5 i rapporten.

Mkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår (aktuell)	Prognos helår (fg rapport)	Aktuell budget helår	Bokslut fg år
SDN befolkningsansvar	349	292	26	-50	-27	6
SDN resursnämndsuppgifter	9	4	0	0	0	2
Facknämnder	426	154	94	-34	-34	31
Nämnder totalt	784	450	120	-84	-61	39
Kommuncentrala poster	67	20	-120	-186	-209	207
Resultat före engångsposter	851	470	0	-270	-270	246
Reavinster fastigheter	236	172	422	446	0	138
Utdelning	0	0	0	99	670	226
Användning av utvecklingsfond *	-77	-	-114	-143	-143	-103
Upplösning av utvecklingsfond *	77	-	114	143	143	103
Övriga jmf störande poster **	200	-	199	171	-	-472
Totalt före extraordinära poster	1 287	642	621	446	400	138
Stadsledningskontorets bedömning			600/650	446		
Resultat enligt balanskrav	1 051	470	199	0	400	0
Extraordinära poster						254
Resultat efter extraordinära poster						392

* Användning och upplösning av medel från föregående års utvecklingsfond redovisas brutto in och ut i resultaträkningen för att tydliggöra dessa poster även om de netto inte påverkar årets resultat. ** Under jämförelsestörande poster 2015 redovisas dels en positiv effekt av justeringar gjorda i avsättningen för medfinansiering av nedsänkningen av E45 samt 171 miljoner kronor som avser återbetalning av premier från AFA avseende 2004.

4.4.3 Balanskravsutredning

Prognosen för 2015 innebär ett förväntat överskott. Enligt balanskravsutredningen uppgår det till 199 miljoner kronor. Resultatnivåer överstigande 1 procent av skatteintäkterna kan enligt regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) komma ifråga för avsättning till reserven. 1 procent av skatteintäkterna motsvara cirka 270 miljoner och resultat därutöver kan då värderas för avsättning till RUR. Med den prognos som nu föreligger är det därmed inte aktuellt med någon avsättning till RUR.

Enligt stadens fastställda regelverk bör en avsättning till RUR även stödjas av konjunkturläget. Som mått på konjunkturläget används en jämförelse mellan årsvis faktisk utveckling av skatteunderlaget och utvecklingen enligt ett tioårs rullande genomsnitt. Den analysen visar i nuläget att konjunkturen är tillräckligt stark för att motivera en avsättning till RUR. Eftersom stadens regelverk anger att konjunkturen ”bör” stödja en avsättning kan man ifall resultatet skulle förstärkas ytterligare i kommande bokslut överväga att göra avsättning till RUR.

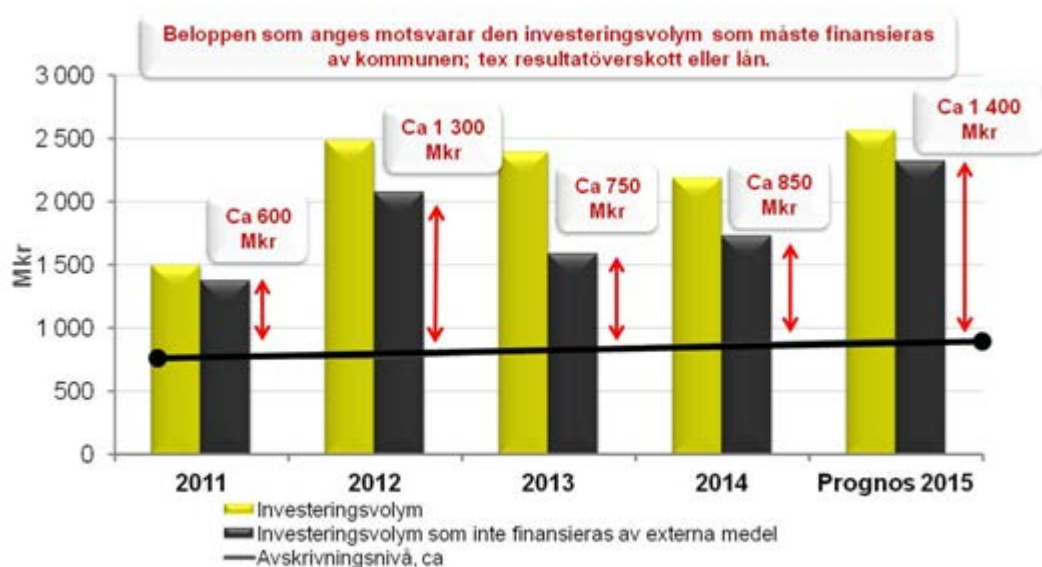
Mkr	Prognos 2015
Årets resultat	621
Avgår samtliga realisationsvinster	422
Årets resultat efter balanskravsutredning före avsättning/ianspråktagande av resultatutjämningsreserv	199
Medel till/från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat efter avsättning/ianspråktagande av resultatutjämningsreserv	199

4.4.4 Kommunens investeringar och låneutveckling

Göteborgs kommuns samlade investeringsvolym uppgick under de första åtta månaderna 2015 till 1 319 miljoner kronor, varav 1 189 miljoner utgör den investeringsvolym som inte finansieras av externa inkomster.

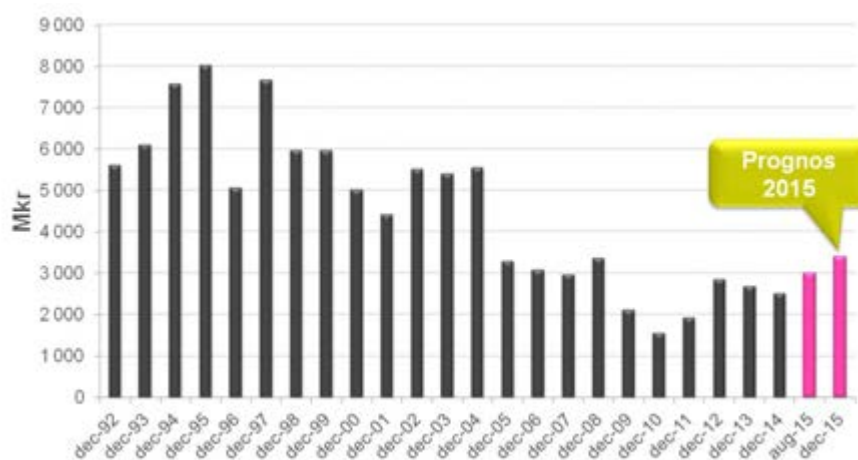
Prognosen avseende investeringsvolymen för 2015 har reviderats ned med anledning av tidsförskjutningar av projekt. Det är dock fortfarande en ökad volym i förhållande till föregående år men den är på en betydligt lägre nivå än vad som budgeterades för 2015.

I bilden nedan åskådliggörs de årliga investeringsvolymerna i kommunen både ur ett totalperspektiv men också utifrån hur stor del av investeringarna som måste finansieras av egna medel. Totalt beräknas investeringsvolymen till cirka 2,5 miljarder kronor under 2015 varav cirka 0,2 miljarder finansieras genom externa investeringsinkomster. Det innebär att cirka 2,3 miljarder av 2015 års investeringar behöver finansieras genom egna medel, antingen genom ett resultatöverskott eller genom andra likvidtillskott eller genom lånefinansiering.

Med den prognosen för 2015 som nu föreligger bör kommunens resultat ligga i storleksordning 1,4 miljarder kronor för att undvika ökad lånefinansiering. I diagrammet nedan redovisas utvecklingen av kommunens nettolåneskuld i ett historiskt perspektiv.

Med den prognos för investeringar och resultat som nu lämnas (inklusive ett beaktande av de engångsposter med mera som förstärker likviditeten) beräknas nettolåneskulden öka med cirka 750 miljoner kronor under 2015. Till och med augusti månad har nettolåneskulden ökat med cirka 500 miljoner.

4.4.5 Kommunen i siffror

I tabellen nedan redovisas ett antal nyckeltal som beskriver kommunens storlek, resultat samt soliditet i en jämförelse mellan delårsboksluten de tre senaste åren.

Göteborgs kommun

	Augusti 2015	Augusti 2014	Augusti 2013
Bruttokostnader exkl finansiella kostnader	-22 434	-21 001	-20 134
Resultat*	1 287	1 510	1 410
Balansomslutning	60 375	54 055	41 897
Soliditet (%)	33	36	24
Kommunal skattesats (kr)	21,12	21,12	21,12

* Resultat på sista raden med påverkan på eget kapital.

5 Ekonomi - analys och riskbedömning av nämnder och bolag

5.1 Stadsdelsnämnder

Stadsdelsnämndernas ekonomiska utveckling följer i stort sett den planerade. Nämnderna förbättrar sin prognos jämfört med den som lämnades i mars och räknar nu sammantaget med ett positivt resultat för i år. Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning än den som nämnderna har lämnat.

Nettokostnadsutvecklingen för året beräknas bli drygt 6 procent, vilket är den högsta kostnadsökningen sedan 2008. Ökningen är inom ramen för kommunfullmäktiges budget, men ökningstakten är inte långsiktigt hållbar utifrån det vi idag vet om våra möjligheter till finansiering kommande år.

Den kraftigaste kostnadsökningen är inom individ- och familjeomsorgen och förklaras i första hand av direkta och indirekta effekter av den stora flyktinginvandring som staden har tagit emot i år.

Ekonomisk utveckling befolkningsramen

Belopp i mkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår (aktuell)	Budget helår (aktuell)	Bokslut fg år
Nettokostnad	-13 511	-13 526	15	-20 830	-20 821	-19 627
Kommunbidrag	13 860	13 817	43	20 856	20 795	19 633
Resultat	349	292	58	26	-27	6

Resultat till och med perioden

Stadsdelsnämnderna redovisar till och med augusti ett resultat på cirka 350 miljoner kronor. Resultatet är knappt 60 miljoner högre än det budgeterade resultatet för perioden men cirka 50 miljoner lägre än resultatet för motsvarande period förra året.

Tre nämnder redovisar negativa avvikelser mot det budgeterade resultatet, Norra Hisingen med 26 miljoner kronor, Östra Göteborg med 9 miljoner och Västra Göteborg med 3 miljoner.

Resultat helår

Totalt för året prognostiserar stadsdelsnämnderna ett resultat på 26 miljoner kronor vilket är drygt 50 miljoner högre än det budgeterade resultatet för året och drygt 75 miljoner högre än den prognos som lämnades i mars. En viktig förklaring till den höjda prognosen är de resurser som tillfördes i vårens kompletterande budget.

En nämnd, Majorna-Linné, prognostiserar negativ avvikelse med 3 miljoner mot det budgeterade resultatet. Övriga nämnder prognostiserar en positiv avvikelse eller ett resultat i nivå med det budgeterade.

Nettokostnadsutveckling

Till och med augusti har stadsdelsnämndernas nettokostnader ökat med 6,8 procent jämfört med samma period förra året. Nämndernas prognoser medger en nettokostnadsutveckling för resten av året på knappt 5 procent.

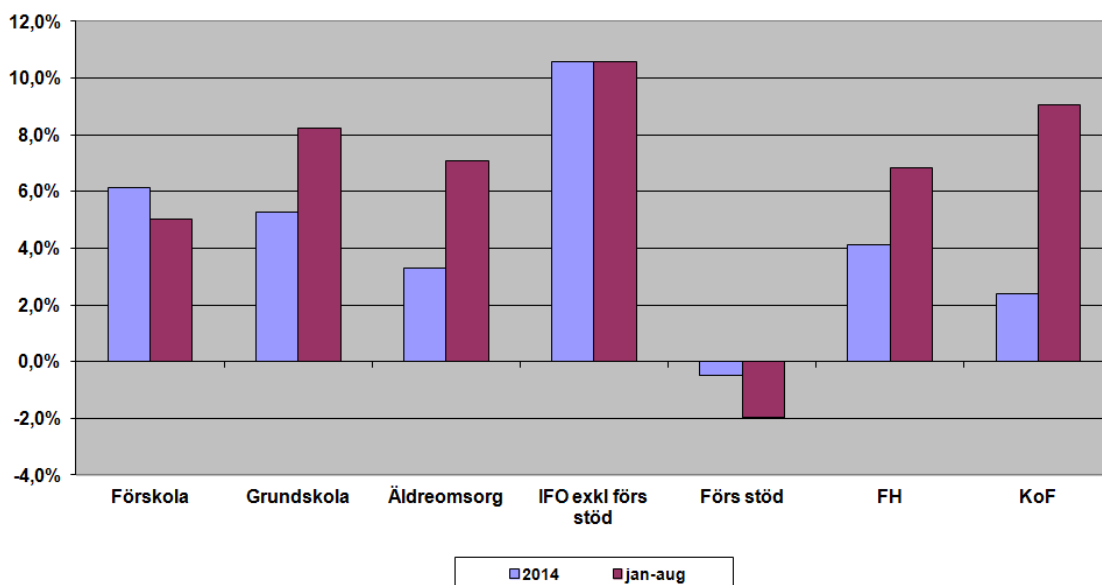
Att nettokostnadsökningen för skolan och äldreomsorgen är högre än tidigare år förklaras delvis av den satsning som kommunfullmäktige gjort i sitt budgetbeslut och för skolan även av en större befolkningsökning. På motsvarande sätt förklaras den lägre kostnadsökningen inom förskolan av en lägre befolkningsökning än tidigare år.

För individ- och familjeomsorgen är kostnadsökningen fortsatt hög. Ökningen hänförs i första hand till socialt boende samt institutionsvård och familjehem för barn och unga.

Såväl antal boendedygn som nettokostnaden för socialt boende har ökat med närmare 20 procent. Det motsvarar drygt 50 miljoner kronor i direkta kostnader till och med augusti jämfört med motsvarande period förra året.

För institutionsvård för barn och unga har antal vård dygn mer än fördubblats i flera stadsdelsnämnder, men kostnadsökningen har begränsats genom statsbidrag för ensamkommande barn. Statsbidragen täcker dock inte hela kostnaden, vilket gör att nettokostnaderna har ökat med cirka 10 procent till och med augusti. Även nettokostnaden för familjehem har ökat kraftigt.

Nettokostnadsutveckling per verksamhetsområde

För funktionshinderområdet är kostnadsökningen något högre än föregående år. Den förklaras, förutom av den planerade expansionen av bostäder med särskild service, av bland annat ökade kostnader för personlig assistans.

Uppföljning av stadsledningskontorets ekonomiska riskbedömning

Stadsledningskontoret bedömde tidigare i år att det fanns anledning att särskilt följa den ekonomiska utvecklingen för Askim-Frölunda-Högsbo, Majorna-Linné och Lundby. Efter uppföljningsrapport 1 bedömde stadsledningskontoret att det fanns skäl att även följa Angered, Östra Göteborg och Norra Hisingen särskilt.

Askim-Frölunda-Högsbo redovisar ett överskott mot det budgeterade resultatet till och med augusti med 22 miljoner kronor. Nämnden har också beslutat att inte längre budgetera ett överskott för året. Sett till nämndens nya ekonomiska mål ser stadsledningskontoret inte längre att det föreligger någon förhöjd risk för att nämnden inte ska uppnå det budgeterade resultatet.

Majorna-Linné redovisar till och med augusti ett överskott i förhållande till det budgeterade resultatet, men prognostiserar för helåret negativ avvikelse på 3 miljoner kronor. Stadsledningskontoret delar nämndens bedömning att det föreligger en risk att nämnden inte uppnår det budgeterade resultatet, men att den är beloppsmässigt begränsad.

Även Lundby och Angered redovisar till och med augusti en positiv avvikelse mot det budgeterade resultatet. Angered prognostiserar ett resultat enligt budget och Lundby ett överskott. Förbättringen förklaras av nämndernas tillskott i det kompletterande budgetbeslutet. Stadsledningskontoret bedömer att nämndernas risk att inte uppnå det budgeterade resultatet nu är lägre än efter uppföljningsrapport 1.

För Norra Hisingen bedömer stadsledningskontoret att det fortfarande finns en relativt hög risk att nämnden inte uppnår det budgeterade resultatet. Stadsledningskontoret har haft återkommande dialoger med förvaltningsledning om den ekonomiska situationen. Nämnd och förvaltning har nu beslutat om handlingsplaner som tillsammans med nämndens tillskott i vårens kompletterande budget ska ge en ekonomi i balans. Då åtgärderna bara hunnit få en begränsad effekt till och med augusti kvarstår stadsledningskontorets riskbedömning.

Östra Göteborg beslutade den 28 april att ianspråka upp till 8 miljoner kronor av det egna kapitalet för att möta den prognostiserade budgetavvikelsen. Förvaltningen bedömer nu att de åtgärder som har beslutats ska få sådan effekt att nämnden uppnår ett nollresultat och att eget kapital därmed inte behöver användas. Stadsledningskontoret bedömer att nämnden bör kunna uppnå ett resultat inom det nämnden har beslutat, det vill säga lägst minus 8 miljoner.

Ekonomisk utveckling resursnämndsuppgifterna

Belopp i mkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår (aktuell)	Budget helår (aktuell)	Bokslut fg år
Nettokostnad	-122	-127	5	-196	-196	-189
Kommunbidrag	131	131	0	196	196	191
Resultat	9	4	5	0	0	2

Till och med augusti redovisar nämnderna en positiv avvikelse med 5 miljoner kronor mot det budgeterade resultatet för resursnämndsuppgifterna. Störst positiv avvikelse rapporteras för uppgiften Hospiceverksamhet (Askim-Frölunda-Högsbo) med 1,6 miljoner. Avvikelserna för övriga resursnämndsuppgifter är mindre än +/- 1 miljoner.

För helåret lämnar nämnderna en prognos på ett resultat strax över noll.

5.2 Facknämnder

Stadsledningskontorets bedömning

Facknämnderna redovisar ett utfall som avviker positivt i förhållande till periodens budget vilket liknar mönster från tidigare år. Såväl utfallet som avvikelsen jämfört med budget per augusti är sammantaget högre än för motsvarande period föregående år.

Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning än nämndernas egna prognoser för helåret 2014.

Ekonomisk utveckling facknämnderna

Belopp i mkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår (aktuell)	Budget helår (aktuell)	Bokslut fg år
Resultat	426	154	271	94	-34	31

Resultat till och med perioden

Facknämnderna redovisar ett resultat för perioden på 426 miljoner kronor, vilket är 271 miljoner bättre än periodens budget. Utfallet är närmare 30 miljoner bättre än för motsvarande period föregående år. Storleken på avvikelse i förhållande till periodbudgeten varierar. Bortsett från något enstaka undantag redovisar de enskilda facknämnderna positiva avvikelser.

De nämnder som uppvisar störst positiv avvikelse för perioden är lokalnämnden, fastighetsnämnden, trafikinämnden, kretslopp och vattennämnden samt utbildningsnämnden. Flera utav dessa redovisar ett överskott gällande personalkostnader. Andra förklaringar är en lägre upparbetningstakt beträffande underhåll eller tillsyn och skötsel, lägre kostnader på grund av förhållandevis mild väderlek (uppvärmning, vinterväghållning, väderrelaterade skador eller motsvarande) samt minskade avskrivningskostnader till följd av förseningar i investeringsprojekt. Utbildningsnämnden har lägre kostnader för perioden på grund av lägre elevantal än beräknat under våren vilket resulterat i lägre ersättningar till fristående skolor och färre köpta platser i andra kommuner.

Det förekommer även positiva avvikelser på intäktssidan bland annat till följd av nya arrendeavtal (fastighetsnämnden), ökade statsbidrag (utbildningsnämnden) eller ökade intäkter från avgiftsparkering (trafinämnden) respektive planverksamheten (byggnadsnämnden).

Resultat helår

Facknämnderna redovisar totalt sett en prognos på 94 miljoner kronor, vilket innebär en förbättring med drygt 127 miljoner i förhållande till budgeten för året och prognosen per mars. De allra flesta facknämnderna lämnar prognoser som avviker positivt i förhållande till budget medan en handfull nämnder fortsatt bedömer att helårsresultatet kommer att ligga i nivå med budget. Trafikinämnden, kretslopp och vattennämnden, fastighetsnämnden, utbildningsnämnden samt vuxenutbildningsnämnden redovisar de största prognosförbättringarna relativt budget.

Trafikinämnden redovisar en prognos som är knappt 54 miljoner kronor bättre än budget och den prognos som lämnades i uppföljningsrapport 1 i mars. I första hand beror den positiva avvikelsen på ökade intäkter för avgiftsparkeringen i relation till budget samt tidsförskjutningar i investeringsprojekt som innebär lägre avskrivningskostnader. Utifrån nämndens förklaringar borde det åtminstone till del varit känt redan i mars.

Kretslopp och vattennämndens prognos avviker med +9 miljoner kronor i förhållande till budget. Sett till utfallet per augusti så är det VA-verksamheten som uppvisar en större positiv avvikelse (35 miljoner kronor) främst till följd av lägre personalkostnader samt lägre upparbetningstakt gällande planerat underhåll. Helårsprognosen för VA-verksamheten är visserligen fortsatt positiv mot budget men inte i samma omfattning (6 miljoner). Nämnden räknar med att arbeta ikapp när det gäller planerat underhåll och en fortsatt positiv avvikelse på personalkostnader kompenseras av ökade avskrivningskostnader på grund av aktivering av ett större investeringsprojekt. Vidare har nämnden i mars fattat beslut om en åtgärdsplan om sammanlagt 4,5 miljoner för att kompensera för effekterna av en dom i statens VA-nämnd.

Fastighetsnämnden lämnar en prognos för helåret som är 15 miljoner kronor bättre än budget. Avvikelsen beror till största del på ökade intäkter med anledning av nya arrendeavtal som tillkommit under året samt ett överskott när det gäller personalkostnaderna på grund av en ökad grad av föräldraledigheter, deltider och vakanser.

Utbildningsnämnden redovisar per augusti en nollprognos för helåret vilket innebär en förbättring med 12 miljoner kronor jämfört med budget. Förändringen är gjord utifrån bedömningen att bland annat gymnasieskolornas positiva ekonomiska utveckling kommer att fortgå under hösten.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning uppvisar ett positivt resultat för perioden på 6,8 miljoner kronor och beräknar årets resultat till 10,6 miljoner. Nämnden beräknar ett överskott inom arbetsmarknadsområdet vilket förklaras av minskade kostnader inom OSA-verksamheten samt utfasning av arbetsmarknadsåtgärden Nytt Jobb intro. Utbildningsområdet har ökade kostnader i förhållande till budget då nya utbildningar kopplade till nämndens nya uppdrag ökat den samlade utbildningsvolymen.

Uppföljning av stadsledningskontorets ekonomiska riskbedömning

Stadsledningskontoret bedömde tidigare i år att det fanns anledning att särskilt följa den ekonomiska utvecklingen för byggnadsnämnden, trafiknämnden, fastighetsnämnden, överförmyndarnämnden, nämnden för intraservice samt kretslopp och vattennämnden. I nämndernas rapportering per augusti finns inga signaler om negativa avvikelser mot budget sett till helåret. Stadsledningskontorets bedömning är dock att den ekonomiska utvecklingen när det gäller trafiknämnden, VA-verksamheten inom kretslopp och vattennämnden samt de arvoden till ställföreträdare som överförmyndarnämnden ansvarar för fortsatt bör särskilt följas.

Nämndernas investeringsredovisning

Belopp i mkr	Utfall perioden	Prognos helår	Budget helår*
Inkomster	130	244	572
Utgifter	1 319	2 566	3 244*
Nettoinvesteringar	1 189	2 322	2 672*

**Budget exklusive kommunövergripande investeringsutrymme om 350 Mkr*

Nämndernas investeringsutgifter för perioden januari – augusti uppgår till 1 319 miljoner kronor, cirka 40 procent av årsbudgeten. Totalt lämnar nämnderna en prognos för 2015 som är 678 miljoner lägre än årsbudget. Från uppföljningen i mars har prognostiserade investeringsutgifter sänkts med 586 miljoner. Sammantaget är nu årsprognosen cirka 79 procent av investeringsbudgeten.

Nedan kommenteras större avvikelser mellan prognos för helår och årsbudget.

Fastighetsnämndens investeringsprognos för 2015 är 199 miljoner kronor lägre än budget. Förklaringen till den lägre prognosen jämfört med budget avser Västsvenska Paketet där budgeterade markförvärv för Hisingsbron och sänkning av Götaleden flyttas fram till 2017. Hisingsbron och sänkningen av Götaleden finansieras till 54 procent genom Västsvenska Paketet.

Lokalnämnden. Nämnden prognostiserar investeringsutgifter för 2015 till 147 miljoner kronor lägre än beslutad budget. Orsaken till den lägre investeringstakten är framförallt förseningar av byggprojekten och att tre förskolor har blivit färdigställda till en lägre kostnad än beräknat (18 miljoner) Nämnden har beslutat hemställa att minska nämndens investeringsram för 2015 med 147 miljoner.

Kretslopp och vattennämndens totala investeringsprognos för året uppgår till 359 miljoner kronor jämfört med årets budgeterade investeringsvolym på 503 miljoner. Avvikelsen mellan prognos och budget förklaras med projekt inom dricksvattenproduktion, Lackarebäcks Ultrafilter, som bedöms kunna genomföras till en lägre kostnad än budget.

Trafiknämndens investeringsram för 2015 uppgår till 1 107 miljoner kronor. Nämndens prognos är 920 miljoner. Orsaken till den lägre prognosen förklarar med att projekt Hisingsbron har lägre investeringsutgifter i år i och med förseningar i tillståndsprocessen.

Exploateringsinvesteringar

Belopp i mkr	Prognos helår	Budget helår
Inkomster	612	725
Utgifter	708	1 015
Nettoinvesteringar	-96	-290

Totalt för staden bedöms prognosen för exploateringsinvesteringar 2015 till 96 miljoner kronor netto, vilket är en avvikelse mot budget på +194 miljoner. Avvikelsen beror till största del på att projekt har flyttats fram i tiden som markförvärv avseende ny Hisingsbro och exploatering kopplat till denna.

5.3 Bolag

För perioden redovisar koncernen ett ackumulerat utfall som är en negativ avvikelse mot budget för perioden. Det samma gäller för helårsprognosen relativt budget för 2015. Avvikelsen följer av nedskrivningar av biogasanläggningar inom energiklustret som till viss del kompenseras genom en förbättrad ekonomisk utveckling inom flera andra kluster i koncernen.

Stadshus AB gör ingen bedömning av styrelsernas prognoser för helåret 2015 i sin skriftliga rapportering, med vid kontakt med Stadshus AB framgår att deras bedömning inte avviker från den som bolagen gör. Det finns en viss osäkerhet kring eventuella fastighetsförsäljningar som skulle kunna påverka helårsresultatet i positiv riktning.

Ekonomisk utveckling bolagen

Belopp i mkr*	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
Energi	- 687	205	- 892	- 609	341	285
Bostäder	377	308	69	407	392	266
Lokaler	190	84	106	520	110	41
Kollektivtrafik	17	- 6	23	22	4	38
Näringsliv	- 30	- 27	- 3	- 42	-44	- 55
Turism kultur och evenemang	- 47	- 12	- 35	-302	-314	- 142
Hamn	139	91	48	183	117	154
Interna Bolag	20	12	8	27	18	44
Regionala bolag	8	- 6	14	34	43	27
Boplatz Göteborg AB	3	1	2	1	1	0
Stadshus AB	148	141	6	149	-383	-321
Koncernjusteringar	-189	- 192	4	- 192	306	281
Summa Göteborgs Stadshuskoncern*	-53	599	-652	199	591	617

*Samtliga siffror före bokslutsdispositioner och skatt

Resultat till och med perioden

Totalt redovisar bolagen ett utfall, resultat efter finansiella poster, för perioden på - 53 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse mot periodens budget på -652 miljoner. Utfallet för motsvarande period föregående år var 868 miljoner. De flesta kluster/bolag visar ett bättre utfall än budget för perioden och det är framförallt energiklustret som redovisar ett försämrat utfall för perioden till följd av nedskrivningar av biogasanläggningar. Periodutfallet inom energiklustret ligger på -687 miljoner att jämföras med budget för perioden på 205 miljoner.

Resultat helår

Bolagen redovisar totalt sett en prognos på 199 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse i förhållande till budget för året med 392 miljoner och 401 miljoner i relation till bolagens samlade prognos per mars. Prognosen innebär ett förväntat helårsresultat som är lägre än föregående års bokslut. De kluster som redovisar förbättrade helårsprognoser i förhållande till den som lämnades per mars är lokaler, hamn, bostäder och kollektivtrafik. Energi minskar sin prognos jämfört med budget med 950 miljoner.

Energi

Koncernen Göteborg Energi AB redovisar ett periodresultat efter finansiella poster på - 687 miljoner kronor och en helårsprognos på -609 miljoner, vilket innebär en negativ avvikelse med 892 miljoner och 950 miljoner jämfört med periodbudget respektive budget för helåret. Större delen av avvikelsen både för perioden och helåret förklaras av nedskrivning av biogasanläggningarna GoBiGas och Skövde Biogas. Av helårsprognosen framgår vidare att förädlingsvärdet, TB1, för koncernens produktion beräknas hamna 56 miljoner under budget främst på grund av lägre leveransvolym. Nettoomsättningen för klustret bedöms bli 700 miljoner lägre än budget. Volymerna för fjärrvärme är lägre än budget på grund av ett varmt första kvartal och elhandeln redovisar en lägre omsättning på grund av lägre marknadspriser och lägre volymer än budget.

Lokaler

Koncernen Higab AB redovisar ett periodresultat efter finansiella poster som är 106 miljoner kronor bättre än budgeten för perioden. Större delen av avvikelsen förklaras av förändringar i underhållet, avskrivningar och räntekostnader. Helårsprognosen är 520 miljoner att jämföra med prognosen per mars på 142 miljoner. Större delen av avvikelsen förklaras genom försäljningen av fastigheten Ankaret.

Hamn

Göteborgs Hamnkoncernen redovisar ett periodresultat efter finansiella poster på 139 miljoner kronor, vilket är 48 miljoner högre än budget för perioden. Större delen av avvikelsen förklaras av minskningar i rörelsekostnaderna, främst när det gäller planerat underhåll. Koncernen redovisar en prognos för årsresultatet efter finansiella poster på 183 miljoner att jämföra med prognos mars 144 miljoner. Intäkterna ökar med 2 procent och rörelsekostnaderna, avskrivningarna samt räntekostnaderna är lägre än föregående prognos.

Bostäder

Koncernen Förvaltnings AB Framtiden redovisar ett periodresultat efter finansiella poster på 377 miljoner kronor, vilket är 69 miljoner bättre än budget för perioden. Prognosen för helåret är 407 miljoner att jämföra med prognos för mars på 352 miljoner. Både avvikelsen för perioden och den för helåret förklaras till större delen av förändrad bedömning av nedskrivningsbehovet.

Kollektivtrafik

Koncernen Göteborgs Spårvägar AB redovisar ett periodresultat efter finansiella poster på 17 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 23 miljoner jämfört med periodbudgeten. Prognosen för helåret är 22 miljoner att jämföra med prognos mars - 14 miljoner. Större delen av avvikelsen förklaras av positivt resultat i Spårvagnsverksamheten på grund av lägre elkostnader samt minskade kostnader inom Banteknik.

Bolagens investeringsredovisning

Belopp i mkr	Utfall perioden	Prognos helår (aktuell)	Prognos helår (fg rapport)	Budget helår	Avvikelse budget - prognos
Energi	351	750	850	850	100
Bostäder	806	1 393	1 646	1 929	536
Lokaler	340	480	598	704	223
Kollektivtrafik	60	82	106	106	24
Näringsliv	0	0	5	5	5
Turism, kultur evenemang	101	118	111	111	-7
Hamn	151	293	382	442	149
Interna Bolag	324	481	374	374	-107
Regionala Bolag	156	295	377	377	82
Boplatz AB	2	2	2	0	-2
Summa Göteborgs Stadshuskoncern	2 291	3 894	4 451	4 900	1 006

Efter åtta månader redovisar koncernen investeringsutgifter på 2 291 miljoner kronor. För 2015 bedöms investeringsutgifterna uppgå till 3 894 miljoner vilket är 1 006 miljoner lägre än budget.

Större avvikelser mellan prognos för helår och årsbudget per kluster kommenteras nedan

Bostäder

Framtidenkoncernens investeringar per augusti uppgår till 806 miljoner kronor. Koncernen sänker sin helårsprognos med 253 miljoner till 1 393 miljoner. Minskningen av prognosen beror till största delen på att projekt har förskjutits i tid. De största pågående projekten inom koncernen är Poseidons ombyggnadsprojekt på Glasmästaregatan, på- och ombyggnader i Backa och Brunnsbo samt Elins Gård.

Lokaler

Higabkoncernens investeringar per augusti uppgår till 340 miljoner kronor. Koncernen sänker sin helårsprognos med 118 miljoner till 480 miljoner. De stora förändringarna finns i Higab AB samt Älvstranden Utveckling AB. Higab AB sänker sin helårsprognos främst som en följd av förskjutning i projekt Högvakten. Älvstranden Utveckling AB sänker sin prognos på grund av försenade markförvärv.

Kollektivtrafik

Göteborgs Spårvägars investeringar per augusti uppgår till 60 miljoner kronor och avser främst inköp av nio bussar samt rostrevision och livstidsförlängning av spårvagn M28 och M29. Koncernens helårsprognos minskar med 24 miljoner till 82 miljoner.

Hamn

Göteborgs Hamn AB redovisar investeringar på 151 miljoner kronor per augusti. Bolagets största investeringsprojekt omfattar upprustning och utbyte av kajdäck i Containerterminalen, vilket avslutats i juni. Bolaget sänker sin helårsprognos med 89 miljoner till 293 miljoner. Minskningen avser främst investeringar i Energihamnen samt

inom Fastighet där investeringar förskjuts till 2016.

Interna bolag

Totala investeringar för de interna bolagen per augusti uppgår till 324 miljoner kronor. Investeringar i leasingtillgångar hos KLAB uppgår till 273 miljoner, resterande del avser investeringar i fordon och maskiner hos Göteborgs Gatu AB. Helårsprognosen ökas till med 108 miljoner till 481 miljoner. Främst ökar investeringarna i leasingtillgångar hos KLAB.

Regionala bolag

De regionala bolagens investeringar uppgår per augusti till 156 miljoner kronor. Helårsprognosen minskar med 82 miljoner till 295 miljoner. Gryaab AB investerar i kvävereringsanläggning samt ny driftscentral. Förskjutningar i tiden gör att prognosen för 2015 minskar. Renova har under perioden främst reinvesterat i Sävenäsanläggningen.

5.4 Kommunalförbund

Ekonomisk utveckling kommunalförbund

Belopp i mkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår (aktuell)	Budget helår (aktuell)	Bokslut fg år
Räddningstjänstförbundet	5,2	2,0	3,2	-3,0	0	3,9

Avvikelsen mot budget för perioden januari till och med augusti är plus 3,2 miljoner kronor och beror till stor del på ej periodiserade fakturor för vilka hänsyn tas i prognosen för helåret. Det prognostiserade årsresultatet är minus 3,0 miljoner. Underskottet för året uppstår på grund av kostnader för uppbyggnad av Enheten för brandskyddskontroll samt sjunkande intäkter och utebliven ersättning för underhåll av varnings- och informationssystemet VMA (Viktigt Meddelande till Allmänheten).

6 Finansiella räkenskaper för koncernen och kommunen

6.1 Resultaträkning - koncernen (sammanställd redovisning)

Belopp i mkr	1508	1408	1412
Verksamhetens intäkter	15 032	14 739	22 191
Verksamhetens kostnader	-27 809	-26 545	-41 895
Jämförelsestörande verksamhetsposter	200		-472
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 514	-2 641	-4 128
Verksamhetens nettokostnader	-16 091	-14 447	-24 304
Skatteintäkter	15 769	15 095	22 524
Kommunalekonomisk utjämning mm	2 257	2 193	3 290
Finansiella intäkter	19	221	465
Finansiella kostnader	-718	-998	-1 414
Resultat före extraordinära poster	1 236	2 064	561
Aktuell och uppskjuten skatt	-97	-254	-137
Minoritetsandel	50	-15	9
Årets resultat	1 189	1 795	433

6.2 Balansräkning - koncernen (sammanställd redovisning)

Belopp i mkr	1508	1408	1412
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	351	448	371
Materiella anläggningstillgångar	74 164	73 347	74 082
Finansiella anläggningstillgångar	183	255	215
Summa anläggningstillgångar	74 698	74 050	74 668
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd och lager	1 057	794	861
Kortfristiga fordringar	4 548	3 863	4 507
Kortfristiga placeringar		274	167
Kassa och bank	1 324	659	1 265
Summa omsättningstillgångar	6 929	5 590	6 800
Summa tillgångar	81 627	79 640	81 468
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			

Belopp i mkr	1508	1408	1412
EGET KAPITAL	25 563	25 686	24 344
varav årets resultat	1 189	1 795	433
MINORITETSINTRESSE	244	269	251
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser	3 695	3 548	3 620
Uppskjuten skatteskuld	2 929	3 032	3 101
Övriga avsättningar	1 681	1 184	1 804
Summa avsättningar	8 305	7 754	8 525
SKULDER			
Långfristiga skulder	29 832	27 771	28 568
Kortfristiga skulder	17 683	18 150	19 780
Summa skulder	47 515	45 921	48 348
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	81 627	79 640	81 468

Ställda säkerheter	1 312	5 524	3 012
Ansvarsförbindelser	13 065	13 692	13 410
Soliditet	31	33	30

6.3 Resultaträkning - kommunen

Belopp i mkr	1508	1408	Prognos helår	Budget helår	1412
Verksamhetens intäkter	5 579	5 046	8 171	7 559	7 768
Verksamhetens kostnader	-21 845	-20 439	-33 773	-33 890	-32 230
Jämförelsestörande verksamhetsposter not 1	200	0	199	0	-472
Avskrivningar och nedskrivningar	-589	-562	-903	-905	-866
Verksamhetens nettokostnader	-16 655	-15 955	-26 306	-27 236	-25 800
Skatteintäkter not 2	15 769	15 095	23 631	23 681	22 524
Kommunalekonomisk utjämning mm not 2	2 258	2 193	3 415	3 370	3 290
Finansiella intäkter	318	641	454	1 273	1 121
Finansiella kostnader	-403	-712	-573	-688	-997
Resultat före extraordinära poster	1 287	1 262	621	400	138
Extraordinära intäkter not 3	-	248	-	0	254

Belopp i mkr	1508	1408	Prognos helår	Budget helår	1412
Extraordinära kostnader	-	-	-	0	-
Årets resultat	1 287	1 510	621	400	392

6.4 Balansräkning - kommunen

Belopp i mkr	1508	1408	1412
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	7	35	9
Materiella anläggningstillgångar	19 334	17 819	18 459
Finansiella anläggningstillgångar	27 724	25 721	27 935
Summa anläggningstillgångar	47 065	43 575	46 403
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd och lager	413	263	313
Kortfristiga fordringar	11 728	9 704	9 906
Kassa och bank	1 169	513	1 110
Summa omsättningstillgångar	13 310	10 480	11 329
Summa tillgångar	60 375	54 055	57 732
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
EGET KAPITAL	19 697	19 528	18 410
varav årets resultat	1 287	1 510	392
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser not 4	2 322	2 182	2 256
Övriga avsättningar not 5	1 118	828	1 212
Summa avsättningar	3 440	3 010	3 468
SKULDER			
Långfristiga skulder	22 478	19 921	20 148
Kortfristiga skulder	14 760	11 596	15 706
Summa skulder	37 238	31 517	35 854
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	60 375	54 055	57 732

Borgensförbindelser och pensionsförpliktelser			
Borgensförbindelser not 6	4 870	4 500	4 409
Pensionsförpliktelser inkl särskild löneskatt inom linjen not 7	11 725	12 040	11 934

6.5 Noter

1. Jämförelsestörande poster

mkr	1508	1408
Intäkter		
Återbetalning av AFA Fora	171	-
Upplösning, avsättning och återbetalning infrastruktur	25	-
Justerad indexering av avsättning E45	4	
Återföring utvecklingsfond	77	35
Summa jämförelsestörande intäkter	277	35
Kostnader		
Användning utvecklingsfond	-77	-35
Summa jämförelsestörande kostnader	-77	-35
Summa jämförelsestörande poster	200	0

2. Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning mm

mkr	1508	1408
a) Kommunala skatteintäkter		
Preliminära skatteintäkter innevarande år	15 769	15 052
Preliminär slutavräkning innevarande år	14	56
Slutavräkning föregående år	-14	-13
Summa kommunala skatteintäkter	15 769	15 095
b) Kommunalekonomisk utjämning m m		
Inkomstutjämning	1 895	1 760
Strukturbidrag	38	37
Kostnadsutjämning	-215	-215
Regleringsbidrag/avgift	-14	83
LSS-utjämning	54	48
Generella bidrag från staten	8	-
Kommunal fastighetsavgift	492	480
Summa kommunalekonomisk utjämning m m	2 258	2 193
Summa skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	18 027	17 288

3. Extraordinära intäkter

mkr	1508	1408
Resultat från försäljning av dotterbolag	-	248
Summa extraordinära intäkter	0	248

4. Avsättningar för pensioner

mkr	1508	1408
Förmånsbestämd ålderspension	1 838	1 723
Avtalspension, visstidspension mm	31	33
Löneskatt	453	426
Summa pensionsavsättningar	2 322	2 182

5. Övriga avsättningar

mkr	1508	1408
Västsvenska paketet och övrig infrastruktur	848	437
Utvecklingsfond	193	338
Övrigt	77	53
Summa övriga avsättningar	1 118	828

6. Borgensförbindelser

mkr	1508	1408
<i>(Avser lån och pensionsåtaganden)</i>		
Borgensförbindelser egna bolag	4 071	3 661
Summa borgensförbindelser egna bolag	4 071	3 661
Övriga borgensförbindelser		
Borgensförbindelser övrigt	799	839
Summa borgensförbindelser övrigt	799	839
Summa borgensförbindelser	4 870	4 500

7. Pensionsförpliktelser

mkr	1508	1408
Pensionsförpliktelser	9 438	9 689
Särskild löneskatt	2 287	2 351
Summa pensionsförpliktelser och särskild löneskatt	11 725	12 040

6.6 Redovisningsprinciper

En av redovisningens viktigaste uppgifter är att utgöra ett relevant bedömnings- och beslutsunderlag. För att det ska kunna göras måste olika redovisningsprinciper beskrivas på ett öppet och informativt sätt

Den kommunala redovisningen regleras av Kommunallagens kapitel åtta samt Lag om kommunal redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning.

I denna delårsrapport tillämpas samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som i årsredovisningen för 2014. Göteborgs Stads redovisningsprinciper såväl inom kommunen som inom den sammanställda redovisningen återfinns i årsredovisning 2014.

6.7 Finansiella nyckeltal - kommunen

Procent	1508	1408	1412
RESULTAT - KAPACITET			
Driftkostnadsandel			
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	90,2%	89,0%	94,8%
Planenliga avskrivningar	3,3%	3,3%	3,4%
Driftskostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster och finansnetto	93,5%	92,3%	98,1%
Finansnetto	0,5%	0,4%	-0,5%
Driftskostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	94,0%	92,7%	97,6%
Jämförelsestörande engångsposter	1,1%	0,0%	1,8%
Driftskostnadsandel	95,1%	92,7%	99,5%
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster / Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	6,0%	7,3%	2,4%
Resultat före extraordinära poster / Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	7,1%	7,3%	0,5%
Årets resultat / Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	7,1%	8,7%	1,5%
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringar	158%	171%	58%
Nettoinvesteringsvolym/bruttokostnader (mkr)	5%	5%	5%
Soliditet enligt balansräkningen	32,6%	36,1%	31,9%
Total skuld- och avsättningsgrad	67,4%	63,9%	68,1%
varav avsättningsgrad	6%	6%	6%
varav kortfristig skuldsättningsgrad	24%	21%	27%
varav långfristig skuldsättningsgrad	37%	37%	35%
Primärkommunal skattesats	21,12	21,12	21,12

Procent	1508	1408	1412
RISK OCH KONTROLL			
Kassalikviditet	87%	88%	70%
Finansiella nettotillgångar (mkr)	-5 688	-4 796	-6 074

Definitioner

Driftkostnadsandel

Löpande kostnader i % av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Skattefinansieringsgraden av investeringarna

(Resultat före extraordinära poster + avskrivningar) / nettoinvesteringarna

Kassalikviditet

(Kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank) / kortfristiga skulder

Finansiella nettotillgångar

(Fin. Anläggningstillgångar + omsättningstillgångar) - (kortfristiga + långfristiga skulder)

6.8 Resultatredovisning nämnder

mkr	Utfall jan-aug	Budget jan-aug	Prognos helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
STADSDELSNÄMNDER						
Angered	36,3	34,6	-11,0	-21,0	-11,0	-6,7
Askim-Frölunda-Högsbo	54,8	32,4	11,0	11,4	0,0	-10,3
Centrum	43,7	20,5	20,0	5,0	5,0	20,3
Lundby	24,2	19,1	0,0	-7,0	-7,0	-5,9
Majorna-Linné	30,6	24,2	-3,0	-14,0	0,0	7,2
Norra Hisingen	5,2	31,6	-9,2	-12,0	-9,0	7,2
Västra Göteborg	27,5	30,4	-6,5	-6,5	-6,5	-6,9
Västra Hisingen	64,9	40,5	15,0	0,0	0,0	9,9
Örgryte-Härlanda	38,3	25,7	10,0	2,0	2,0	-9,7
Östra Göteborg	23,8	32,7	0,0	-8,0	0,0	0,9
Resursnämndsuppgifter	9,1	4,4	0,4	-0,3	0,0	2,0
SUMMA						
STADSDELSNÄMNDER	358,4	295,9	26,7	-50,4	-26,5	8,0
FACKNÄMNDER MED SÄRSKILD INRIKTNING						
Byggnadsnämnden	13,4	1,4	6,6	4,1	0,0	-12,1
Fastighetsnämnden	33,8	12,0	15,0	0,0	0,0	6,4
Färdtjänstnämnden	3,6	7,6	0,0	-1,2	0,0	2,2
Idrotts- och föreningsnämnden	6,5	1,0	2,0	-9,4	-2,5	9,3
Kommunledning	12,0	13,5	-2,0	-8,0	-8,0	-5,1
Kulturnämnden	15,7	9,1	0,0	0,0	0,0	4,5
Lokalnämnden	15,5	-7,5	7,1	0,4	0,0	3,3
Miljö- och klimaternämnden	3,6	1,4	0,0	0,0	0,0	1,5

mkr	Utfall jan-aug	Budget jan-aug	Prognos helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
Nämnden för Intraservice	19,9	2,4	3,4	0,0	0,0	0,0
Nämnden för Konsument- och medborgarservice	6,7	1,1	0,0	0,0	0,0	1,4
Park- och naturnämnden	13,8	3,6	2,0	3,0	0,0	5,4
Sociala resursnämnden	22,1	7,6	7,0	3,0	0,0	5,9
Trafiknämnden	99,7	39,3	48,2	-5,7	-5,7	8,4
Utbildningsnämnden	76,1	42,6	0,0	-12,0	-12,0	17,6
Valnämnden	-0,5	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,1
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	18,3	11,5	10,6	0,0	0,0	0,1
Överförmyndarnämnden	0,9	-0,4	0,2	0,4	-1,1	0,2
FACKNÄMNDER MED TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET						
Kretslopps- och Vattennämnden	53,4	13,6	3,8	-2,3	-5,1	-5,7
ÖVRIGA FACKNÄMNDER OCH ANSLAG						
Arkivnämnden	3,3	1,0	0,8	0,4	0,4	1,5
Fastighetsnämnden; transfereringar	-4,1	0,0	-9,5	-5,7	0,0	-8,2
Idrotts- och föreningsnämnden; studieförbunden	-1,0	-10,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,7
Trygg vacker stad	9,7	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,3
Överförmyndarnämnden; arvoden	-1,9	-1,2	-1,6	-0,8	0,0	-6,7
SUMMA FACKNÄMNDER	425,6	154,2	93,5	-33,8	-34,0	31,0

6.9 Investeringsredovisning nämnder

Belopp i mkr	Utfall perioden	Prognos helår	Budget helår
Fastighetsnämnden			
Investeringsvolym	47	162	361
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	37	148	163
Idrotts- och föreningsnämnden			
Investeringsvolym	56	118	118
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	56	118	118
Kretslopp och vattennämnden			
Investeringsvolym	220	359	503
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	220	359	503
Lokalnämnden			
Investeringsvolym	447	961	1 108
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	447	961	1 108
Park och naturnämnden			
Investeringsvolym	17	46	46
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	17	46	46
Trafiknämnden			
Investeringsvolym	530	920	1 107
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	411	690	733
Totalt Nämnder			
Investeringsvolym	1 319	2 566	3 244
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	1 189	2 322	2 672
Kommunövergripande investeringsutrymme	0	0	350
Totalt kommunen			
Investeringsvolym	1 319	2 566	3 594
Investeringsvolym som inte finansieras av externa medel	1 189	2 322	3 022

6.10 Resultatredovisning bolagen

Belopp i mkr (exkl finansiella poster)	Utfall jan-aug	Budget jan-aug	Prognos Helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
Energi						
Göteborg Energi AB	-687	205	-609	341	341	285
Bostäder						
Förvaltnings AB Framtiden	377	308	407	352	392	266
Lokaler						
Higab AB	66	45	47	57	45	-106
Fastighets AB Rantorget	6	6	9	10	8	10
Älvstranden Utveckling AB	-7	-56	313	-60	-80	-8
Förvaltnings AB GöteborgsLokaler	19	11	15	14	14	31
Göteborgs Stads Parkerings AB	105	78	137	121	124	144
Idrotts- och Kulturcentrum Scandinavium	6	5	9	9	8	10
Koncernjusteringar	-6	- 6	- 9	- 9	-9	-39
Kollektivtrafik						
Göteborgs Spårvägar AB	17	-6	22	-14	4	38
Näringsliv						
Business Region Göteborg AB	-26	-26	-42	-40	-40	-48
Utveckling Nordost AB	-1	0	0	-1	-4	-6
Lindholmen Science Park AB	-4	0	0	0	0	-8
Johanneberg Science Park AB	-5	0	0	0		-7
Göteborgs Tekniska College AB	0	0	0	0	0	3
Koncernjusteringar	6	0	0	0	0	10
Turism kultur evenemang						
Gbg & Co Kommuntressent AB	-1	-200	-298	-301	-384	0
Gbg & Co Träffpunkt AB	-59	19	-100	-100	-4	1
Liseberg AB	183	161	93	75	75	119
Got Event AB	-106	-118	-174	-163	- 166	- 156
Göteborgs Stadsteater AB	-64	-61	-104	-104	-104	- 105
Koncernjusteringar	0	187	280	281	269	0
Hamn						
Göteborgs Hamn AB	139	91	183	144	117	154
Interna Bolag						
Göteborgs Gatu AB	23	12	30	22	17	35
Försäkrings AB Göta Lejon		2	1	6	3	12
Kommunleasing i Göteborg AB	- 8	3	- 7	5	5	

Belopp i mkr (exkl finansiella poster)	Utfall jan-aug	Budget jan-aug	Prognos Helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
Göteborgs Stads Upphandling AB	4	- 5	4	- 3	-7	- 3
AB Gothenburg European Office	0	0	- 1	0	0	- 1
Regionala Bolag						
Gryaab AB	10	2	4	1	0	2
Renova AB	0	-7	29	33	42	21
Grefab AB	- 2	0	1	1	1	4
Boplats						
Boplats Göteborg AB	3	1	1		1	
Göteborgs Stadshus AB	148	141	149	116	-383	-321
Koncernjusteringar	-189	-192	-192	-192	306	281
Summa Göteborgs Stadshuskoncernen	-53	599	199	600	591	617

*Samtliga siffror före bokslutsdispositioner och skatt

6.11 Investeringsredovisning bolag

Belopp i mkr	Utfall perioden	Prognos helår	Föregående prognos	Budget helår
Energi				
Göteborg Energi AB	351	750	850	850
Bostäder				
Förvaltnings AB Framtiden	806	1 393	1 646	1 929
Lokaler				
Higab AB	151	195	265	342
Älvstranden Utveckling AB	138	170	250	250
Förvaltnings AB GöteborgsLokaler	33	45	32	32
Göteborgs Stads Parkerings AB	14	71	51	80
Kollektivtrafik				
Göteborgs Spårvägar AB	60	82	106	106
Näringsliv				
Business Region Göteborg AB	0	0	5	5
Turism kultur och evenemang				
Liseberg AB	78	90	90	90
Got Event AB	22	25	18	18
Göteborgs Stadsteater AB	1	3	3	3
Hamn				
Göteborgs Hamn AB	151	293	382	442

Belopp i mkr	Utfall perioden	Prognos helår	Föregående prognos	Budget helår
Interna Bolag				
Göteborgs Gatu AB	50	80	85	85
Försäkrings AB Göta Lejon	1	1	1	1
Kommunleasing i Göteborg AB	273	400	288	288
Regionala bolag				
Gryaab AB	87	185	206	206
Renova AB	62	100	161	161
Grefab AB	7	10	10	10
Boplats				
Boplats Göteborg AB	2	2	2	0
Summa Göteborgs Stadshuskoncernen	2 291	3 894	4 451	4 900

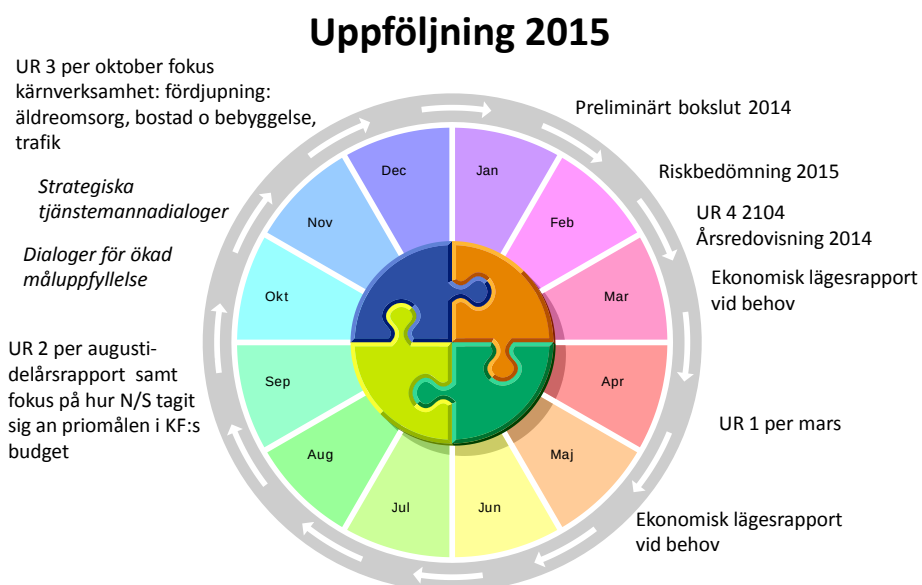

Uppföljningsrapport 2 2015 del 2

Denna rapportdel innehåller

- Uppföljning av hur nämnder och styrelser har tagit sig an budgetens prioriterade mål
- Uppföljning av särskilda uppdrag och aktuella uppsiktsfrågor

Uppföljningsrapporterna är ett verktyg i arbetet med uppsikt och genomförs enligt nedanstående årshjul.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
2 Prioriterade mål	5
2.1 Sammanfattande slutsatser och bedömningar.....	5
2.2 En stad för alla.....	9
2.2.1 Mänskliga rättigheter.....	9
2.2.2 Att främja livschanser och motverka sociala och hälsomässiga risker.....	9
2.2.3 Mångfald, samhörighet och nationella minoriteter.....	10
2.2.4 Jämställdhet.....	11
2.2.5 Folkhälsa.....	12
2.3 Barn och unga.....	13
2.3.1 Skola och utbildning.....	13
2.3.2 Rik fritid för unga.....	14
2.4 Äldre göteborgare	15
2.4.1 Äldre göteborgare	15
2.5 Miljö och stadsutveckling.....	15
2.5.1 Göteborg tar ansvar för klimatet.....	15
2.5.2 Bostad för alla.....	17
2.5.3 Resurshushållningen ska öka	18
2.5.4 God stadsmiljö och trafik för tillgänglighet	19
2.5.5 Bevara biologiska mångfalden.....	19
2.6 Arbete och näringsliv.....	20
2.6.1 Näringsliv och turism.....	20
2.6.2 Arbetsmarknad	21
2.7 Kultur.....	21
2.7.1 Kultur.....	21
2.8 Personal	22
2.8.1 Personal.....	22
2.9 Ekonomi.....	22
2.9.1 Upphandling.....	22
3 Övrig uppsiktsplikt.....	24
3.1 Uppföljning av riskbedömning 2015.....	24
3.2 Nyanlända göteborgare.....	24
3.3 Kommunens betalningsansvar för utskrivningsklara patienter.....	26
3.4 Utredningar barn och familj.....	26
3.5 Ämnesundervisning och studiehandledning på annat modersmål	27
3.6 Betygsresultat vårterminen 2015	28

3.7	Lägesrapport angående medel till de mest utsatta skolorna	29
3.8	Kompetenshöjande insatser för medborgardialog – ev ska text in här	29
3.9	Ej verkställda SoL/LSS-beslut.....	30
3.10	Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah	31

1 Inledning

Denna rapport utgör en del i Uppföljningsrapport 2 2015 och har fokus på hur nämnder och styrelser har tagit sig an de prioriterade målen i kommunfullmäktiges budget 2015. Rapporten innehåller också ett kapitel med aktuella uppsiktsfrågor och uppföljning av särskilda uppdrag.

2 Prioriterade mål

2.1 Sammanfattande slutsatser och bedömningar

Underlaget för stadsledningskontorets slutsatser och bedömningar är nämnder och styrelsernas rapportering om hur de har tagit sig an kommunfullmäktiges prioriterade mål. Nämnder och styrelser har även gjort en bedömning hur man förväntar sig att de strategier och aktiviteter som nämnden/styrelsen har valt kommer att bidra till en högre måluppfyllelse. Processägarskapet har också följts upp för att kunna ge en bild av hur nämnder och styrelser har tagit sig an uppdraget.

Syftet med uppföljningen är att få ett underlag för att bedöma om alla mål är tillräckligt omhändertagna för att nå den av Kommunfullmäktige förväntade måluppfyllelsen för mandatperioden.

Stadsledningskontorets slutsatser kan sammanfattas enligt följande:

- Den övervägande delen av de prioriterade målen har blivit omhändertagna av de nämnder och styrelser som stadsledningskontoret bedömer har störst betydelse för den samlade måluppfyllelsen
- Enheterna rapporterar i första hand aktiviteter och i viss mån strategier för hur målen ska uppnås. För några mål har vissa enheter också kvantifierat målen genom att ta fram mått/indikatorer. Det är sällsynt att nämnder/styrelser har angett egna målvärden.
- Bara i undantagsfall beskrivs hur valda strategier och aktiviteter förväntas leda till måluppfyllelse
- Samtliga processägare har tagit sig an processägarskapet, men de nya processägarna har inte hunnit utveckla sin roll

Nedan följer en mer utförlig beskrivning av grunderna för kontorets slutsatser.

Hur man har prioriterat målen

Även om den övervägande delen av de prioriterade målen har blivit omhändertagna av de nämnder och styrelser som SLK bedömer vara relevanta för målområdet, ser stadsledningskontoret att det finns några mål där det är tveksamt om omhändertagandet är tillräckligt brett för att nå en god måluppfyllelse. Kring följande mål ser stadsledningskontoret ett behov av dialog för att bedöma om ytterligare aktiviteter behövs.

- Antalet hushåll i långvarigt försörjningsstöd ska minska,
- Upphandling av tjänster med sociala hänsyn ska öka,
- Barns fysiska miljö ska bli bättre,
- Skillnader mellan mäns och kvinnors livsvillkor ska minska,
- Stadens verksamheter ska vara jämställda.

Dessa mål har av flera nämnder och styrelser bedömts som "ej relevant" alternativt har det inte framgått av rapporteringen huruvida man prioriterar dem eller inte. Att färre har tagit sig an målen kan också beror på hur man valt att tolka målen. Betydligt fler facknämnder och bolag har t ex prioriterat målet om sysselsättning istället för försörjningsstöds målet.

Vad gäller det prioriterade målet "Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra" anser de flesta nämnder och styrelser sig inte ha osakliga löneskillnader, stadsledningskontorets bedömning är att det gäller i fråga om lika arbete. Då målet vad gäller likvärdiga arbeten inom olika sektorer på arbetsmarknaden inte är uppfyllt fullt ut bedöms behov av fortsatta insatser .

Stadsledningskontoret konstaterar att det krävs en tydligare kommunikation kring vikten av att beakta de inriktningar som är kopplade till respektive mål för att förstå den politiska innebörden/intentionen. Vad gäller målen kopplade till bostadsbyggande finns exempel på nämnder där man anser sig inte vara berörd av målen och därmed bortser ifrån att det finns inriktningar kring den planerande aspekten av målet.

Även kring de prioriterade målen för jämställdhet gör nämnder och styrelser olika tolkningar. Här uppfattar flertalet att det prioriterade målet Skillnader mellan mäns och kvinnors livsvillkor ska minska är kopplat till invånarperspektivet medan Stadens verksamheter ska vara jämställda tolkas som ett mål riktat till ett arbetsgivarperspektiv. Då nuvarande jämställdhetsmålen inte finns kvar i budget 2016 bedömer stadsledningskontoret att det är angeläget att klargöra det nya målets innebörd.

Det kan avläsas av rapporteringen att det finns en spännvidd mellan de mål som flest nämnder/styrelser har prioriterat kontra de mål som är prioriterade av färst. Tydligt är att i många fall där man inte har prioriterat det aktuella målet pågår ändå ett arbete med aktiviteter som ligger i linje med målet. Ett tydligt exempel på detta är de prioriterade målen inom miljöområdet, där det finns andra styrande dokument som påverkar. När det gäller styrande dokument i övrigt, som program och planer, är det inte vanligt förekommande att hänvisa till dem när strategier beskrivs.

Positivt är att nämnder och styrelser gjort en aktiv prioritering av målen då en ökad fokusering bör bidra till en generellt högre måluppfyllelse. Nämnder/styrelser har olika möjligheter att påverka varje enskilt mål vilket gör att SLK menar att det inte är de mål som är prioriterade av flest som självklart är bäst omhändertagna utan att det är mer angeläget att de som har möjlighet att påverka måluppfyllelsen också har prioriterat målet. De mål som är prioriterade av flest nämnder och styrelser är ofta de som är av en bredare karaktär och kan beröra många medan de mål som färre har prioriterat är tillika "snävare" mål som är mer verksamhetsspecifika.

Flera exempel finns där nämnder och styrelser har en s.k. klustring av målen och bedömer därför att mycket av det man arbetar med kan bidra till uppfyllelse av flera mål samtidigt även om man inte prioriterat alla.

Hur man brutit ner målet och anpassat de till den egna verksamheten

Nämnderna och styrelserna rapporterar i första hand aktiviteter samt i viss mån strategier i sin planering för måluppfyllelse. Några exempel finns där man även har kvantifierat målen genom att ange mått eller indikatorer. Det är sällsynt att egna målvärden anges. SLK bedömer att en konkretisering av målen på nämnd/styrelsenivå sannolikt skulle leda till högre måluppfyllelse då målen skulle uppfattas som mer verksamhetsnära och ambitionsnivå bli tydlig. Dock görs denna bedömning utifrån den rapportering SLK har fått in och utesluter inte att konkretiseringar kan ha gjorts på lägre nivåer i organisationen och som man inte valt att redovisa i sina rapporter.

Hur man förväntar sig att omhändertagandet av målen ska bidra till måluppfyllelse
Nedanstående bild illustrerar sambandet mellan aktiviteter och resultat.

Som angetts ovan rapporterar nämnderna och styrelserna i första hand aktiviteter samt i viss mån strategier i sin planering för måluppfyllelse. Bara i undantagsfall beskriver man hur dessa förväntas leda till måluppfyllelse. Koppling mellan omhändertagande och måluppfyllelse saknas alltså oftast och det finns en avsaknad av analys. En anledning till detta kan vara att de aktiviteter man beskriver är så självklart kopplade till måluppfyllelse att man missat att tydliggöra vad man förväntar sig för resultat.

Många aktiviteter och strategier som redovisas är desamma som använts i flera år. Det framkommer inte om man utvärderat de aktiviteter man har valt och vad de leder till i form av resultat. Stadsledningskontorets bedömning är dock att aktiviteterna i de flesta fall är relevanta men måluppfyllelsen är svår att prognostisera.

Det finns också exempel på tydliga kedjor där man beskriver hur aktiviteter förväntas leda till resultat men det finns även exempel där det är svårt att göra bedömningar baserat på att några nämnder och styrelser inte följt anvisningarna. Nämnder och styrelser kommer i årsrapporten få göra en bedömning av förväntad måluppfyllelse vilket kommer att ge en tydligare bild om förväntat resultat. Resultat för mandatperioden påverkas också av hur målen i 2016 budget är formulerade eftersom flera av de prioriterade målen 2015 inte finns kvar som mål nästa år. Innebörden finns dock i stor utsträckning kvar som undertexter kopplade till de nya målen och i vissa fall som uppdrag.

Jämställdhet/ jämlikhetsperspektivet

Det är få nämnder och styrelser som på ett uttalat och systematiskt sätt rapporterat att man tagit sig an jämställdhet och jämlikhet i sitt arbete med de prioriterade målen. Generellt har stadsdelsnämnderna tillsammans med några facknämnder redovisat omhändertagandet av dessa perspektiv i något högre grad än bolagen och majoriteten av facknämnderna.

Perspektiven är oftare omhändertagna under de mål som återfinns under rubrikerna "En stad för alla", "Barn och Unga", "Äldre" samt "Kultur" i kommunfullmäktiges budget. En anledning kan vara att de målen förknippas tydligare till den sociala dimensionen och målformuleringarna i sig ibland innehåller ord som "jämlik" och "jämställd". Utifrån detta har många rapporterande enheter en direkt koppling till dessa perspektiv och de blir därför inte lika lätt "bortglömda".

Under dessa mål beskrivs aktiviteter och strategier som t ex riktar sig till olika invånargrupper utan att direkt koppla det till arbetet med jämställdhet/jämlikhet. En anledning kan vara att man tycker det är självklart att aktiviteterna bidrar till jämlikhet

och jämställdhet.

När det gäller målen under rubrikerna ”Miljö och stadsutveckling” samt ”Arbete och näringsliv,” är jämlikhet och jämställdhetsperspektiven nästan helt obefintliga. I några fall beskrivs arbete med barnkonsekvensanalyser och sociala konsekvensanalyser. Inom dessa områden krävs ett tydligare arbete och dialog kring hur dessa perspektiv bättre kan integreras i arbetet med de prioriterade målen.

Resultat

För åtta av målen har stadsledningskontoret tillgång till på indikatorer, utan att kräva rapportering från nämnder och styrelser, och nedan redovisas sex av målen som visar en positiv utveckling.

- Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska
- Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden
- 2020 ska utsläppen av koldioxid i Göteborg ha minskat med minst 40 procent jämfört med 1990. 2035 ska de konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser vara maximalt 3,5 ton koldioxidekvivalenter per invånare
- Resurshushållningen ska öka
- Göteborgs företagsklimat ska förbättras och ett hållbart näringsliv ska främjas
- Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra

För flera av dessa är dock tempot inte tillräckligt för att nå uppsatta målnivåer.

Stadsledningskontoret kommer nu att påbörja arbetet med att ta fram indikatorer för samtliga mål som kommer att användas vid uppföljningen 2017. De indikatorerna som går att avläsa ofta och på enkelt sätt kommer SLK att redovisa löpande i en databas.

Processägarskap

Samtliga processägare har tagit sig an processägarskapet men de nya processägarna har inte hunnit utveckla sin roll. För de processägare vars uppdrag upphör 2016, utifrån att målet inte finns kvar, har det påverkat ambition och tidplan.

Processägare som Social resursnämnd, Nämnde för kretslopp och vatten och Miljönämnden som har flera mål och har haft sin roll under längre tid, har stor påverkan på målen och bidrar till tydliga samverkansformer. Miljönämnden har utöver processägarskapet en samordnande roll utifrån sitt reglemente. Stadsledningskontoret bedömer dock att det inte skulle vara ändamålsenligt om samtliga processägare gjorde lika stora insatser.

Det kan finnas behov av samordning mellan processägarna och där även stadsledningskontorets roll att leda och samordna behöver synkroniseras så att styrningen blir tydlig. Stadsledningskontoret kommer i sitt förslag till budget att förtydliga sitt samordningsuppdrag när det gäller arbetet med kommunfullmäktiges mål.

Stadsledningskontoret ska för samtliga mål säkerställa att ledning och samordning sker via uppföljning och aktiv återkoppling. När det gäller vissa mål kommer stadsledningskontoret mer aktivt bidra till ledning och samordning.

Återkoppling till förvaltningar och bolag

Stadsledningskontoret kommer att återkoppla de övergripande slutsatserna vid möten med förvaltnings- och bolagsdirektörer. När det gäller enskilda förvaltningar och bolag

kommer individuell återkoppling att ske vid t ex strategisk tjänstemannadialoger eller i löpande dialoger.

2.2 En stad för alla

2.2.1 Mänskliga rättigheter

Göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande ska öka

Nämnder och styrelser har till något mer än hälften prioriterat målet. Det finns en tydlig skillnad mellan stadsdelsnämnderna å ena sidan och facknämnder och bolag å andra sidan där 80 procent av stadsdelsnämnder prioriterat målet mot cirka 30 procent av facknämnderna och bolag.

Nämnder och styrelser har till stor del via aktiviteter och i viss mån med uttalade strategier tagit sig an målet. Det är en mindre andel som också har formulerat ett eget mål. Vad gäller kvantifiering i form av mått är det ett fåtal som tagit fram detta.

Att få med perspektiven kring jämlikhet och jämställdhet är det något mer än 20 procent av nämnder och styrelser som har gjort. Många beskrivningar är kortfattade och ger en bild av någon genomförd aktivitet.

Ett fåtal av nämnderna och styrelserna har beskrivningar av den framtida måluppfyllelsen. Det som tydligt framgår är att stadsdelsnämnderna och de planerande nämnderna har kommit en bit på väg och att det finns strategier och planer för det fortsatta arbetet. Exempel på ett arbete där nämnden tar sig an målet och alla delar finns med är SDN Lundby där nämnden klustrat några av de prioriterade målen till: Alla Lundbybor ska ha samma möjligheter till goda livsvillkor, god hälsa och inflytande oavsett kön. Denna egna målformulering har kompletterats med ett tydligt omhändertagande av detsamma.

Av rapporteringen framgår inte hur processägaren, Nämnden för konsument- och medborgarservice, har arbetat under 2015 men i inriktningsdokumentet för 2016 har processägarskapet tagits upp.

2.2.2 Att främja livschanser och motverka sociala och hälsomässiga risker

Öka förutsättningarna till goda livschanser för alla och därmed utjämna dagens skillnader

Övervägande delen av nämnderna och styrelserna prioriterar målet och jobbar för måluppfyllelse. I många fall saknas beskrivningar av hur nämnder och styrelser har tagit sig an målet. Rapporteringen rör olika aktiviteter och i vissa fall strategier. Det saknas kvantifiering av mått och indikatorer i rapporteringen.

Flertalet nämnder och styrelser rapporterar utifrån jämlikhetsperspektivet men inte jämställdhetsperspektivet. Det är en risk att dessa perspektiv har sammanblandats vilket kan förklara att rapportering sker endast utifrån det ena eller andra perspektivet.

Stadsledningskontorets bedömning är att de angivna aktiviteter är verksamma för målets inriktning om att skapa jämlikhet men analys och mått om hur detta ska få effekt på måluppfyllelsen och leda till ett faktiskt resultat saknas i rapporteringen.

Social resursnämnd har tagit initiativ och visar ett tydligt ledarskap i sin roll som processägare för målet. Ledarskapet har bland annat resulterat i att stadens nämnder och styrelser gemensamt ökat fokus på frågan om social hållbarhet. Arbetet har skett genom

olika workshops och arbetsgrupper utifrån fyra fokusområden. Utvecklingen av processägarskapet fortsätter på ett positivt sätt, dels genom att förankra arbetet nationellt och internationellt men också i samverkan med respektive arbetsgrupp.

Stadsledningskontorets bedömning är att utmaningen för processägaren är att långsiktigt behålla det staden övergripande engagemanget och visa på konkreta resultat av arbetsinsatserna.

Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska

12-månaders-utfallet som registreras under det första halvåret 2015 visar en svagt minskande trend för såväl antalet personer som kostnaden för bistånd till långtidsberoende. Nettoeffekten för staden som helhet innebär 146 färre individer och knappt 10 mkr i minskad kostnad för utbetalt bistånd. Bara för tre nämnder har ingen minskning kunnat registreras. Det är SDN Angered och SDN Östra Göteborg som sammanlagt ökar med 133 personer och knappt 10 mkr i ökade kostnader medan SDN Majorna-Linné ligger kvar på samma nivå som registrerades under första halvåret 2014.

Stadsdelsnämnderna har tagit sig an målet på ett aktivt sätt och de tre processägarna, SDN Lundby, Angered och Västra Göteborg har tagit sitt ansvar för att mobilisera alla relevanta enheter. SDN Askim-Frölunda-Högsbo, som var processägare t o m 2014, har varit särskilt aktiv för att skapa en gemensam struktur och analysmodell för staden.

Det är däremot olika hur nämnderna/förvaltningarna fördjupat sig i ämnet och redovisat kvantifiering av läget eller antagit mått och indikatorer. Den vanligaste strategin förefaller vara att fördjupa samverkan med framför allt Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan för att därigenom öka antalet personer som lyckas erhålla en anställning. Denna strategi innebär inga nya perspektiv.

En gemensam hållning innebär att rikta insatser till hushåll med barn och erbjuda föräldrar tidsbegränsade anställningar i förvaltningen för att på detta sätt förbättra situationen för barnen. Här framförs också förväntningarna att de nya kompetenscentra som planeras av nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska innebära positiva insatser för målgruppen.

I mindre grad uppmärksammar nämnderna att en stor andel av målgruppen inte är arbetsför och tillgängliga för arbetsmarknaden.

2.2.3 Mångfald, samhörighet och nationella minoriteter

Segregationen ska brytas och samhörigheten i staden stärkas

Nästan alla stadsdelsnämnder och omkring hälften av facknämnderna respektive bolagen prioriterar målet. Stadsdelsnämndernas utgångspunkt för detta mål är i första hand stadens inriktningar för ett socialt hållbart Göteborg. Rapporteringen omfattar ofta mer beskrivningar av pågående aktiviteter än hur nämnden tagit sig an målet. Det finns en stor spridning i vad stadsdelsnämnderna valt att prioritera för åtgärder.

Hos facknämnder och bolag finns en stor variation i inriktning och rapportering. Bolagen är de som i störst utsträckning rapporterar att målet är ej relevant. Arbetet för ett socialt hållbart Göteborg är bland facknämnder/styrelser inte lika framträdande som hos stadsdelsnämnderna. Hos merparten av de facknämnder och bolag som prioriterat målet finns beskrivningar av hur man tar sig an målet, exempel på aktiviteter och förväntad måloppfyllelse. Oftast saknas dock kvantifiering, mått och indikatorer i

rapporteringen.

Det är en handfull nämnder och styrelser som lämnar bedömning hur omhändertagandet ska bidra till måluppfyllelse, från svårbedömt till god på längre sikt.

Jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet är utgångspunkt för nämnder/styrelserns strategier och åtgärder men beskrivs sällan närmare i rapporteringen.

Social resursnämnd har i sitt processägarskap utgått ifrån det uppenbara samband som finns mellan målet och de prioriterade målen om livschanser och hälsa. Nämnden har inlett arbete för att ta fram strategier för målet vilka kommer integreras i arbetet 2016 och processägarskapet för målet Göteborg ska vara en jämlik stad.

2.2.4 Jämställdhet

Skillnader mellan mäns och kvinnors livsvillkor ska minska samt stadens verksamheter ska vara jämställda

Då de båda jämställdhetsmålen och rapporteringen från nämnder och styrelser hänger nära samman, görs en gemensam sammanfattning av dessa.

Ett flertal nämnder och styrelser har inte uppgett hur målet om livsvillkor värderas. Det är därmed svårt att bedöma om det finns nämnder eller bolag som borde prioriterat målet, men inte gjort så utifrån ett verksamhetsperspektiv. Att målet inte alltid prioriteras ur ett personalperspektiv kan bero på att mycket inom området ändå är lagstadgat och därmed redan prioriterat.

I flera fall har man tolkat in verksamhetsperspektivet i målet om skillnader i livsvillkor, samt personalperspektivet i målet om jämställda verksamheter. Bland de rapporter som tar upp verksamhetsperspektivet under målet om livsvillkor, finns det texter som snarare hör hemma under det andra jämställdhetsmålet. Man rapporterar om jämställda verksamheter men en analys saknas över hur dessa bidrar till att skillnader mellan kvinnors och mäns livsvillkor minskar.

Bland flertalet bolag och några facknämnder har målet jämställda verksamheter tolkats enbart ur ett personalperspektiv. Få nämnder och styrelser har prioriterat målet om livsvillkor ur ett personalperspektiv. De som gjort detta, rapporterar på samma sätt som under målet om jämställda verksamheter. Stadsledningskontoret kan inte heller se några skillnader i de båda målen ur detta perspektiv.

Värderingen, hur man tar sig an målen och hur man bedömt sina förutsättningar för måluppfyllelse hänger i regel inte ihop. Några har rapporterat om strategier och/eller aktiviteter men utan att ha värderat målet, andra har prioriterat målet men anger inte hur man avser nå en måluppfyllelse. Få nämnder och styrelser har konkretiserat målen, eller uppgett att strategier finns.

Vid en genomlysning av vilka aktiviteter som görs framgår det dock att ett flertal av dem är kopplade till den beslutade strategin om jämställdhetsintegrering, och att de därmed bidrar till ökad måluppfyllelse.

Bäst stringens i hur man tar sig an målen återfinns hos de som sedan tidigare arbetat med jämställdhetsintegrering, d v s majoriteten av stadsdelarna, några facknämnder och ett fåtal bolag. Dessa bedöms ha de bästa förutsättningarna att på lång sikt uppnå jämställda verksamheter och minska skillnaderna mellan kvinnors och mäns livsvillkor.

De som har tagit sig an målet om jämställda verksamheter ur ett personalperspektiv hänvisar ofta till Jämix (jämställdhetsindex) och dess ingående nyckeltal som

mätvärden, utan att ha andra målvärden än "öka" eller "minska". De flesta hänvisar också till jämställdhetsplaner eller planer för lika rättigheter och möjligheter som strategi och/eller aktivitet. Enligt senaste mätning av Jämix för förvaltningarna minskar jämställdheten något på grund av den ökande skillnaden mellan könen för nyckeltalet lång sjukfrånvaro, medan den för övriga nyckeltal ökar något eller är oförändrad.

Målen anger "jämställdhet" och "..skillnader mellan mäns och kvinnors..". Flera nämnder och styrelser har dock rapporterat i termer av "likabehandling", "MR", "jämlighet" eller "mångfald". Det kan tyda på behov att förtydliga de olika begreppen, samt att det är jämställdhetsperspektivet som ska belysas under detta mål.

Processägaren för målet kring mäns och kvinnors livsvillkor, SDN Östra Göteborg, uppger att arbetsformerna behöver utvecklas och en tydlig strategi tas fram. Processägaren för målet om jämställda verksamheter, nämnden för Intraservice kommer att ta sig an målet 2016 om processägarskapet fortsätter. Båda är nya i sina roller.

2.2.5 Folkhälsa

Göteborgarnas hälsa ska förbättras och skillnaden mellan olika socioekonomiska grupper ska minska

Alla stadsdelsnämnder prioriterar målet och jobbar aktivt tillsammans med processägaren. Hos facknämnder och bolag finns en variation i rapporteringen. Bolagen är de som i störst utsträckning rapporterar att målet är ej relevant. Flera nämnder/styrelser rapporterar att arbete sker inom ramen för det ordinarie arbetet eller inom ramen för andra prioriterade mål.

I många fall saknas beskrivningar av hur nämnder/styrelser har tagit sig an målet. De flesta rapporterar istället om aktiviteter och resultat. Oftast saknas kvantifiering, mått och indikatorer i rapporteringen. Indikatorer finns inom området men förändringarna är mycket små från år till år. Det är endast relevant att presentera resultat över längre tid.

I rapporteringen har nämnder/styrelser inte alltid tydligt skrivit ut hur valda strategier/aktiviteter kommer att leda till måluppfyllelse. Det går för det mesta att se ett samband. Bedömningen är att det finns förutsättningar för måluppfyllelse på längre sikt.

Nämnder/styrelser rapporterar ofta att de har tagit sig an jämlikhetsperspektivet. De flesta tolkar jämställdhetsperspektivet som en del av jämlikhet och anser därför att de indirekt arbetar med jämställdhetsperspektivet.

Processägare för målet är social resursnämnd, deras omhändertagande av målet beskrivs under målet: Öka förutsättningarna till goda livschanser för alla och därmed utjämna dagens skillnader.

Barns fysiska miljö ska bli bättre

Flera av stadsdelsnämnderna har tagit sig an målet som en integrerad del av arbetet med skillnader i livsvillkor och hälsa. Av facknämnderna är det främst de som arbetar med fysisk miljö som rapporterar om det prioriterat målet. Bolagen är de som i störst utsträckning rapporterar att målet är ej relevant.

I många fall saknas beskrivningar av hur nämnder/styrelser har tagit sig an målet. De flesta rapporterar om aktiviteter och resultat. Oftast saknas kvantifiering, mått och indikatorer samt egna målbeskrivningar.

Många nämnder/styrelser rapporterar att de har tagit sig an jämlikhetsperspektivet. I rapporteringen har nämnder/styrelser inte alltid skrivit ut hur valda strategier/aktiviteter kommer att leda till måluppfyllelse. Bedömningen är att det sammantaget finns

förutsättningar för måluppfyllelse. De nämnder/styrelser som kan påverka målet har också prioriterat det och åtgärder pågår.

Park- och naturnämnden övertog processägarskapet i januari 2015. Hittills under året har nämnden samlat tankar, idéer och tittat på förutsättningarna för processägarskapet. Arbetet har lett fram till en handlingsplan som kommer att tas upp i nämndens presidium.

I budget 2016 för Göteborgs Stad är inte "Barns fysiska miljö ska bli bättre" ett prioriterat mål. I och med detta gör park- och naturnämnden bedömningen att de inte längre kommer att ha ett processägarskap för frågan. Nämnden har därför valt att reducera handlingsplanen och prioriterar mer kortsiktiga insatser som kan startas upp under 2015.

2.3 Barn och unga

2.3.1 Skola och utbildning

Skolan ska i ökad omfattning kompensera för elevers olika förutsättningar på såväl elevnivå som mellan olika skolor

De flesta nämnder som är berörda av målet har angett det och anser sig också kunna påverka måluppfyllelsen. Ytterligare några nämnder är berörda, men uppger ändå att målet inte är prioriterat eller inte är relevant för dem. Detta gäller till exempel kulturnämnden, lokalnämnden (planering av skollokaler), och social resursnämnd (kompetensutveckling, processtöd, samverkan).

Generellt redovisar nämnderna i högre grad strategier, aktiviteter och egna mål, än (kvalitativa och kvantitativa) mått och indikatorer. I många nämnders redovisningar framgår inte (eller redovisas inte) om de strategier/aktiviteter som valts förväntas leda till en ökad måluppfyllelse. I första hand redovisas vad man gör eller avser att göra, analys saknas över om insatserna kommer att få avsedd effekt. Hälften av nämnderna behandlar ett jämlikhets- eller jämställdhetsperspektiv.

Flertalet av nämnderna arbetar med relevanta insatser, samt hänvisar dessutom till de gemensamma utvecklingsinsatser som pågår exempelvis kartläggning av elevhälsans processer och förstärkning av ett inkluderande arbetssätt. Stadsledningskontorets bedömning är därför att måluppfyllelsen bör kunna bli god i nämnderna och därmed även på en övergripande nivå.

Utbildningsnämnden och SDN Norra Hisingen som är processägare har tillsammans utarbetat en struktur för arbetet med målet, som bygger på tillvaratagande av kunskap som finns i staden och att utveckla den i befintliga processer. Underlag för arbetet hämtas bland annat från de strategiska tjänstemannadialogerna och i de fyrpartsdialoger som genomförs inom utbildning där både tjänstemän och politiker deltar.

Skolan ska öka barns och elevers möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper, förmågor och värden

De flesta nämnder som är berörda av målet har angett det. Några nämnder är berörda men uppger att målet inte är prioriterat eller relevant för dem, exempelvis kulturnämnden, lokalnämnden och social resursnämnd.

Göteborgs resultat för andelen elever med godkänt i alla ämnen i årskurs nio sjönk 2015 med 2,4 procentenheter till 66,4. Flickors resultat var högre än pojkars men sjönk mer

än pojkars vilket minskade skillnaderna i resultat mellan könen.

Stadsdelsnämnderna har tagit sig an målet utifrån tre strategier; systematiska kvalitetsarbetet, ledarskapet och det kompensatoriska uppdraget. Utvecklingsområden är undervisningskvalitet, lektionsnärvaro, föräldrasamverkan, ledarskap, administration, organisation, elevers läs- och skrivutveckling, kollegialt lärande samt kvalitetshöjningar i fritidshem och förskola. Målvärden behöver utvecklas vid sidan av betyg och nationella prov. Processmått där mål kan följas oftare än en gång per år behöver prioriteras. På *lång* sikt bedöms de valda strategierna leda till god måloppfyllelse.

Jämfört med förra läsåret har den genomsnittliga betygspoängen på gymnasieskolan höjts med 0,3 poäng till 14,7. Utbildningsnämnden satsar på att utveckla elevers förmåga till ökad insikt om och kontroll över det egna lärandet. Detta uttrycks i Utbildningsnämndens dokument *Program för kvalitetsutveckling*.

Beskrivning av jämlikhetsperspektivet görs indirekt i vissa fall medan jämställdhetsperspektiv är sällsynta i nämndernas rapporter.

Utbildningsnämnden och SDN Norra Hisingen har utarbetat en struktur för arbetet med processägarskapet som bygger på att ta tillvara den kunskap som finns och utveckla befintliga processer.

2.3.2 Rik fritid för unga

Unga göteborgares möjligheter till en rik och meningsfull fritid ska öka

Nämnderna uttrycker att de kan öka barns upplevelse av fritiden och därmed stärka självkänsla och kunskapsinhämtning.

Samtliga stadsdelsnämnder och hälften av facknämnderna har aktiviteter som bedöms främja målet. Åtta bolag uppger att de har aktiviteter, åtgärder och dialoger som riktar sig till unga och främjar målet. Bolagens insatser är i huvudsak inom ordinarie verksamhet.

Aktiviteter är i första hand av främjande art med inflytande av barn och unga som en röd tråd. Några stadsdelsnämnder redovisar ett genomtänkt angreppssätt med analys, mål och förväntat resultat. Flera stadsdelsnämnder arbetar sektorsövergripande där fritid stödjer kunskapsinläring och integration. Merparten av de nämnder som tagit sig an målet har angett strategier men inte angivit målvärden eller nivåer på förväntade resultat. Bland stadsdelsnämnderna har hälften tydliga mått och indikatorer. Sex av stadsdelsnämnderna har egna målformuleringar, bland facknämnderna saknas detta eller är svårbedömt. Förväntad måloppfyllelse redovisas av sju stadsdelsnämnder, tre fackförvaltningar och två bolag.

Under mandatperioden planeras ny fritidsvaneundersökning i årskurserna 2, 5, 8 och år 2 på gymnasiet. Denna har ett Nöjd Fritids Index som beaktar jämlikhets- och jämställdhetsperspektiven. Några stadsdelsnämnder genomför LUPP-undersökning (Lokal uppföljning av ungdomspolitik) i årskurs 8 som komplement. Samtliga arbetar med KEKS (Kvalitet och kompetens i samverkan). Det framgår att arbetet med att minska sociala klyftor börjar sätta sin prägel på arbetet inom kultur och fritid.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har tagit sig an processägarskapet genom samverkan i de fyra regionerna.

2.4 Äldre göteborgare

2.4.1 Äldre göteborgare

Äldres inflytande över sin vardag ska öka

Samtliga stadsdelsnämnder och social resursnämnden har prioriterat att arbeta med målet.

Övervägande del av stadsdelsnämnderna har formulerat mått de avser att följa för måluppfyllelse och kopplar måtten till strategier och aktiviteter. Några anger dessutom vilka målvärden de vill nå.

Framförallt anges mått som är kopplade till Socialstyrelsens nationella brukar- och enhetsundersökning. Stor vikt läggs på att redovisa vad man gör eller avser att göra. Detta är generellt sett aktiviteter som även tidigare år varit aktuella för att äldres inflytande ska öka.

Stadsledningskontoret bedömer att angivna strategier och aktiviteter är bra förutsättningar för att möjliggöra äldres inflytande, men i stort saknas analys av hur dessa faktiskt omsätts i handling.

De flesta berörda facknämnder och bolag har tagit sig an målet. Deras verksamhet handlar främst om att äldre är en del av kundgrupperna/medborgarna. Vanligtvis anges olika former av aktiviteter. Hur äldre får möjlighet till inflytande nämns inte i rapporteringen vilket innebär att mäta måluppfyllelse direkt på målet kan bli svårt.

Endast en av de 16 facknämnder och bolag som prioriterat arbete med äldres inflytande nämner jämställdhet och jämlikhet. När det gäller stadsdelsnämnderna är det drygt hälften som beskriver att de arbetar med jämlikhets- respektive jämställdhetsperspektivet.

Stadsdelsnämnderna Örgryte-Härlanda och Askim-Frölunda-Högsbo är processägare för målet. Nämnderna har genomfört en halvdagskonferens med temat Attraktiv hemtjänst. Attraktiv hemtjänst har som en av sina målsättningar att brukarnas inflytande och självbestämmande ska öka i hemtjänsten. Ytterligare träff är på planeringsstadiet.

2.5 Miljö och stadsutveckling

2.5.1 Göteborg tar ansvar för klimatet

Göteborg ska minska sin klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp

Flertalet facknämnder/styrelser har prioriterat målet och kan påverka eller bidra till måluppfyllelse. Flera verksamheter som inte prioriterat målet framhåller att de ändå arbetar med strategier och aktiviteter i linje med målet eller att det beaktas i ordinarie verksamhet. Få stadsdelsnämnder har prioriterat målet men flera har framhållit att de ändå arbetar med strategier och aktiviteter som klimatprogrammet, egna miljöledningssystem, miljödiplomer etc.

Den övervägande majoriteten av nämnder/styrelser har inte redovisat konkretisering av målet med t.ex. egna målvärden. Flera verksamheter har dock mått och indikatorer som man mäter och följer upp.

Betydligt fler visar med strategier och/eller olika aktiviteter att man har tagit sig an

målet på något sätt. Miljöprogram, strategier och aktiviteter kan också i olika grad innefatta målvärden och mått men som inte redovisats.

Jämställdhets- och jämlikhetsperspektiven kopplat till målet har generellt sett, bortsett från några få undantag, inte kommenterats.

Strategier och aktiviteter bedöms ligga i linje med det prioriterade målet, liksom tidigare år, främst inom energi och transport och inte inom konsumtion, även om det ökar något. Graden av förväntad måluppfyllelse är i många fall otydlig, däremot att åtgärder vidtas, vilket gäller för flertalet verksamheter. Några bedömer att de kommer att bidra till ökad eller god måluppfyllelse.

I Miljörapporten bedöms klimatmålet mycket svårt att nå och det krävs mer genomgripande och snabbare omställning. Detta framgår dock inte tydligt av rapporteringen.

Miljö- och klimatnämnden är en aktiv processägare som samordnar, stödjer, inspirerar och följer upp klimatarbetet, bl.a. med dialoger kring implementering av klimatprogrammet.

2020 ska utsläppen av koldioxid i Göteborg ha minskat med minst 40 procent jämfört med 1990. 2035 ska de konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser vara maximalt 3,5 ton koldioxidekvivalenter per invånare

Majoriteten av facknämnder och styrelser bedömer att de kan påverka eller bidra till måluppfyllelse och har också prioriterat målet. Stadsdelsnämnderna har generellt inte prioriterat målet. Med miljödiplomering, miljöprogramsåtgärder, klimatprogrammet och egna miljöledningssystem pågår ändå arbete inom dessa förvaltningar. Några facknämnder och styrelser har inte heller prioriterat målet men genomför ändå vissa åtgärder och några har bedömt att målet inte är relevant för verksamheten.

Den övervägande majoriteten av nämnder och styrelser har inte angett t.ex. målvärden. Några utgör undantag och ytterligare några har mått och indikatorer på det man mäter och följer upp.

Betydligt fler visar också med strategier och/eller olika aktiviteter som man arbetar med att man har tagit sig an innebörden i målet.

Endast tre nämnder/bolag har kommenterat perspektiven jämlikhet och jämställdhet. För två är det oklart hur dessa inverkar på valda strategier/aktiviteter.

De nämnder/styrelser som har störst inverkan på måluppfyllelsen har också prioriterat detta. Det är främst utifrån strategier och aktiviteter som stadsledningskontoret bedömer att dessa bidrar i riktning mot måluppfyllelse.

I Miljörapporten bedöms detta miljö kvalitetsmål som mycket svårt att nå. Utsläppen har minskat med 22 procent mellan 1990 och 2014 men målet för 2020 är 40 procent. Övergången till fossilfria lösningar behöver vara mer genomgripande och det kräver fortsatt fokus på konsumtionsperspektivet.

Miljö- och klimatnämnden är processägare och samordnar, stödjer och inspirerar samt följer upp klimatarbetet bl.a. med dialoger kring implementering av klimatprogrammet.

Använda bostadsbyggandet till att ställa om Göteborg till en socialt och ekologiskt hållbar föregångsstad

De aktörer som huvudsakligen prioriterar målet har också målet som del av sin kärnverksamhet, d v s planera/bygga bostäder eller infrastruktur. Bland övriga nämnder och styrelser är prioriteringen mer varierande.

Flera nämnder/styrelser lutar sig mot antagna strategier och nämnd-/bolagsöverskridande samarbeten. Det är tydligt att ambitionen och takten i arbetet med att öka bostadsproduktionen i kommunen har ökat.

Vanligast är att nämnd/styrelse redovisar aktiviteter och/eller har strategier för att visa på omhändertagande av målet. Det finns ingen som ännu har kvantifierat eller tagit fram mått men Älvstranden Utveckling AB uppger att de har påbörjat ett sådant arbete.

Jämlikhet/jämställdhet tas i några fall upp kopplat till målets formulering *socialt hållbar föregångsstad* och in något fall hänvisas till arbetssätt och planer.

Det tar tid att ställa om i stor skala även om detta arbete inte är helt nytt för de som planerar och bygger bostäder. Bedömningen är dock att det finns strategier på plats som ger förutsättningar för måluppfyllelse sett över en längre tidsperiod. De nämnder/styrelser som bygger och planerar är engagerade för att nå målet. Stadsledningskontorets bedömning är att det finns en risk att det hållbara stannar vid just byggnaden och inte i samhällsbyggandet där även omgivande ytor spelar en stor roll.

Processägare är byggnadsnämnden. De utvecklar arbetet tillsammans med tidigare pågående arbete för social och ekonomisk hållbarhet och integrerar det med andra prioriterade mål som har koppling till detta. De har tagit initiativ till bred samverkan.

2.5.2 Bostad för alla

Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre

I huvudsak är det de nämnder och styrelser som har ett planerings- eller genomförandeansvar för bostadsförsörjning som har prioriterat målet. Genomförande utgår ifrån antagna mål och strategier som t ex strategin för utbyggnadsplanering och särskilda beslut i de planerande nämnderna samt berörda styrelser. Av rapporteringen framgår att bostadsbyggandet väntas öka starkt de kommande åren till i genomsnitt 3 300 färdigställda bostäder per år, och måluppfyllelsen bedöms vara god även om genomförandet tar tid. Dessutom tillkommer 7 000 bostäder som omfattas av "Jubileumssatsningen" och som ska vara färdigställda 2021.

Hos övriga facknämnder och styrelser är prioriteringen mer varierande.

Bland stadsdelsnämnderna finns stor spridning i uppfattning om på vilket sätt nämnderna kan bidra till målet. Gemensamt är att stadsdelsnämnderna ser att de kan bidra med kunskap om lokala perspektiv i planprocessen och i dialog med invånarna i frågor som rör stadsutveckling och bostadsförsörjning.

Av de nämnder och styrelser som prioriterat målet uppmärksammas jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet genom hänvisning till antagna strategidokument som nämns ovan och till stadens process för ett socialt hållbart Göteborg. Det senare gäller även stadsdelsnämnderna.

Fastighetsnämnden har i processägarskapet fokuserat på nyproduktion av bostäder och åtgärder som innebär kortare handläggningstider och effektivare processer, särskilt plan-

och exploateringsprocessen. En strategisk åtgärd är även att samlat hantera komplicerade frågor som t ex rör buller, parkeringstal och klimatanpassning. Samordnade processer behövs även för att säkerställa kompetensförsörjning och undvika kompetensbrist.

Allmännyttan ska behålla sin produktion av hyresrätter

De nämnder och styrelser som prioriterat målet är få men är nyckelaktörer för att nå målet. Dessa nämnder/styrelser rapporterar framförallt sina strategier och aktiviteter, men det framgår inte hur den gemensamma strategin och tidplanen för att nå målet ser ut. Det saknas även kvantifiering och målvärden för hur man ska nå målet. I kommunfullmäktiges budget anges dock målet till att allmännyttan ska färdigställa 1 400 bostäder per år senast 2018. Trots avsaknad av gemensam strategi bedömer rapporterade nämnder/styrelser att förutsättningarna för måluppfyllelse är goda. Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden och Förvaltnings AB Framtiden arbetar med att identifiera möjligheter till förtätningsprojekt på närliggande gemensamma markytor och på så sätt skapa förutsättningar för ökade bostadsvolymer. Av rapporteringen framgår även att allmännyttan ses som en viktig aktör i genomförande av Vision Älvstaden.

Två stadsdelsnämnder har prioriterat målet. De betonar vikten av hyresrätter och allmännyttans närvaro i stadsdelen för ökad jämlikhet mellan olika invånargrupper. Enligt rapporterade stadsdelsnämnder behöver bostadsproduktionen av hyresrätter öka i de stadsdelar där många invånare saknar ekonomiska möjligheter att köpa en bostad, men andelen hyresrätter behöver också öka i stadsdelar med förhållandevis låg andel av denna upplåtelseform för att högre grad av social blandning och minskad segregation i staden ska kunna nås.

Målet kommenteras inte av nyckelaktörerna utifrån jämlikhets- och jämställdhetsaspekter, däremot av stadsdelsnämnderna så som anges ovan.

Fastighetsnämnden som är processägare har tagit initiativ till samarbete på såväl politisk nivå som förvaltningsnivå.

2.5.3 Resurshushållningen ska öka

Resurshushållningen ska öka

Drygt hälften av de redovisande verksamheterna har tydligt angett att man prioriterat målet och bedömt att man kan påverka/bidra till måluppfyllelsen. För vissa är ställningstagandet otydligt. Även om målet inte har prioriterats framgår att förvaltningar och bolag i olika grad ändå kan arbeta i målets riktning. Att målet beaktas inom ramen för det ordinarie arbetet, att strategier och aktiviteter genomförs talar för detta. Endast ett fåtal verksamheter har angett att nämnden konkretiserat förväntad måluppfyllelse genom ett målvärde eller motsvarande. Betydlig fler, sjutton verksamheter, har tydligt framhållit att det finns mått eller indikatorer utifrån strategier och aktiviteter som följs upp. Med bland annat projekt som "Skrota skräpet", källsorterings- och materialåtervinningsåtgärder, miljödiplomering, aktiviteter inom ramen för miljöprogrammet, entreprenörskrav i byggprojekt och evenemang exemplifieras strategier/aktiviteter som förväntas bidra till ökad måluppfyllelse. Däremot saknas i allt väsentligt nämnders/styrelser förväntningar i övrigt.

Jämställd- och jämlikhetsaspekterna har generellt inte belysts

De flesta aktiviteter ligger i linje med det prioriterade målets intention. Rapporteringen är dock i många fall inte tillräckligt detaljerad för att kvantitativt bedöma det samlade resultatet. Förväntad måluppfyllelse som helhet bör därför ses som viss.

Brännbart säck- och kärlavfall har dock minskat med 1 procent jämfört med föregående år. Insamlade mängder matavfall stiger, en ökning med 8 procent 2015.

Kretslopp och vattennämnden bedriver ett bra arbete som processägare enligt antagen plan med projekt, vägledning och stöd för att förebygga, minska och hanterar avfall.

2.5.4 God stadsmiljö och trafik för tillgänglighet

Trafiksystemets negativa påverkan på miljö, klimatet och hälsan ska minska

Flertalet nämnder/styrelser har värderat målet. Av de som inte värderat målet är flertalet bolag.

Det finns flera exempel på facknämnder och bolag som är berörda i hög grad men ändå inte prioriterat målet och inte heller angivit skäl till sin värdering. För flertalet SDN är målet inte prioriterat. Stadens besöksintensiva verksamheter behöver bidra till att det hållbara resandet ska öka, bland annat med tanke på de stora infrastrukturprojekt som staden står inför. Minskad biltrafik kan bidra till framkomligheten till stadens besökspunkter. Flertalet nämnder och bolag har strategier, genomför aktiviteter och kan i viss mån även ha egna målbeskrivningar. Kvantifiering saknas oftast, likaså mått och indikatorer. Det saknas ofta systematiska angreppssätt.

Endast ett fåtal nämnder/styrelser har inkluderat jämställdhets- och/eller jämlikhetsperspektiv. De som har angett dessa perspektiv är relativt jämnt fördelade mellan stadsdelsnämnder och bolag. Av facknämnderna är det endast en som har använt dessa perspektiv.

Av cirka hälften av nämndernas/styrelsernas rapportering framgår det om valda strategier/aktiviteter leder till måluppfyllelse. En sammantagen bedömning visar att strategier och aktiviteter leder i rätt riktning. En god måluppfyllelse beror dock delvis på faktorer som staden inte kan styra över t ex bensinpriset.

Processägaren trafiknämnden tar initiativ för att nå en god måluppfyllelse som processägare. De kommunicerar och implementerar styrdokument som ska öka det hållbara resandet. Satsningar görs för t ex cykel, smarta leveranser och elmobilitet. De sociala frågorna uppmärksammas och finns med i arbetet. Barns trafikmiljö uppmärksammas särskilt. Kommunikationsinsatser genomförs.

2.5.5 Bevara biologiska mångfalden

Den biologiska mångfalden ska främjas

Cirka en tredjedel av facknämnderna har angett att de prioriterar målet och antingen kan bidra eller påverka måluppfyllelse. Av stadsdelsnämnderna har en nämnd prioriterat målet medan knappt hälften av bolagen har gjort det.

Det är ovanligt att nämnd eller styrelse anger målvärde, mått eller indikator med någon angiven nivå. Däremot anges ofta att något ska öka eller minska för att främja målet.

Det finns en dissonans mellan hur nämnder och styrelser har prioriterat målet och vad förvaltningar och bolag i praktiken utför kopplat till målet. Målet greppas över många

ämnen såsom natur, grönstråk, kemikalier, upphandling av miljömärkta produkter, miljömåltider, odling, strandskydd och dagvatten. Målet har funnits i ett flertal år och processer och aktiviteter har introducerats som inte begränsas till respektive år utan förutsätter ett långsiktigt arbete och kontinuitet. Stadens olika strategier och projekt såsom grönstrategin, skogspolicyn, lärande hållbara måltider och kemikalieplanen framhålls som bidrag till måluppfyllelse. Miljödiplomeringsarbetet är ett systematiskt sätt att främja målet men även kunskapsunderlag såsom Natur- kultur och sociotopkartan. Pågående arbete med att ta fram riktlinjer för grönytefaktor är ytterligare ett sätt för nämnderna att ta sig an målet.

Sammantaget redovisar stadens förvaltningar och bolag strategier och aktiviteter som på olika sätt främjar den biologiska mångfalden.

Varken nämnder eller styrelser har inkluderat jämställdhets- eller jämlikhetsperspektivet i sin beskrivning av omhändertagandet av målet.

Miljö- och klimatnämnden arbetar med åtgärder och tar initiativ inom ramen för sin roll som processägare vilket bland annat sker genom utarbetandet av ett naturvårdsstrategiskt program och samordning av stadens söt- och havsvattenarbete.

2.6 Arbete och näringsliv

2.6.1 Näringsliv och turism

Göteborgs företagsklimat ska förbättras och ett hållbart näringsliv ska främjas

Näringslivsmålet följs upp genom SKL:s undersökning Insikt. Härigenom mäts hur kunder uppfattar servicenivån avseende kommunens myndighetsutövning. SKL publicerade en ny riksövergripande NKI undersökning i september. Göteborg har gått framåt avseende övergripande NKI med en enhet till betyget 67. Stadens mål är att ha ett högre betyg än vad Stockholm och Malmö har. Målet infrias inte. Malmö ligger kvar på samma nivå som Göteborg, och Stockholm har ökat till ett NKI på 70. Många andra kommuner runt om i landet förbättrar servicen snabbare än i Göteborg. Riksgenomsnittet ligger på 68.

De nämnder och bolag som har störst inverkan för att nå måluppfyllelse är också de som genomgående prioriterat målet. Näringslivsklimatet kan dock påverkas direkt eller indirekt av många av stadens övriga verksamheter. I aktuell uppföljningsrapport redovisar många av dessa aktiviteter av generell karaktär som genomförts och kommer att genomföras. Endast ett fåtal verksamheter redovisar dock strategier för området, vilket gör målet svårbedömt. Tre stadsdelsnämnder anger att de jobbar med målet.

Ingen rapporterande enhet har berört jämställdhets- eller jämlikhetsperspektivet i sitt omhändertagande av detta mål.

BRG är processägare för målet "Göteborgs företagsklimat ska förbättras och ett hållbart näringsliv ska främjas". BRG har skapat en styrgrupp som främst består av direktörer från stadens tillståndsgivande förvaltningar.

Styrgruppen har definierat insatsområden de arbetar med. Bland annat kommer en uppföljningskonferens av utbildningen "Förenkla helt enkelt" att genomföras i höst. Verksamhetsspecifika handlingsplaner har tagits fram.

2.6.2 Arbetsmarknad

Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka

Flertalet nämnder och bolag har prioriterat målet. Samtliga stadsdelsnämnder, en rad av fackförvaltningarna men också ett relativt stort antal av de större kommunala bolagen beskriver relevanta strategier och/eller aktiviteter vilka förväntas leda fram till en ökad måluppfyllelse. Kvantifiering av målet i form av indikatorer förekommer däremot mycket sparsamt. Några nämnder redovisar könsuppdelat statistik.

Utbudet av olika insatser är stort runt om i staden. Många nämnder och styrelser beskriver åtgärder där den egna verksamheten samverkar med såväl kommunala, statliga som ideella aktörer. Många nämnder/styrelser påtalar också det arbete som pågår inom ramen för upphandling med social hänsyn och de samverkande effekter av ökad måluppfyllelse som därmed kan uppnås. Andra beskriver exempelvis sitt arbete för personer med svag skolunderbyggnad och de gemensamma insatser som görs i staden inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning är som processägare en viktig aktör för att skapa förutsättningar för en ökad måluppfyllelse. Nämnden beskriver hur arbetet med att implementering och uppbyggnad av kompetenscentra fortlöper. Nämnden beskriver också att man beslutat skapa en struktur för att underlätta uppföljning av arbetsmarknadsinsatser och att de olika insatserna ska ha konkretiserade och kvantifierade mål.

Enligt Arbetsförmedlingens senaste statistik ökar sysselsättningen i Göteborg och antalet arbetslösa är färre jämfört med föregående år. Det är framförallt bland unga Göteborgare som det skett en förbättring medan utrikes födda har oförändrad eller något lägre sysselsättningsgrad än tidigare.

2.7 Kultur

2.7.1 Kultur

Tillgängligheten till kultur ska öka

De nämnder/styrelser som är berörda av målet har genomgående prioriterat och beskrivit hur de kan påverka eller bidra till måluppfyllelse. De flesta har strategier och lokala mål/planer. Två tredjedelar redovisar hur de har tänkt följa upp och mäta uppsatta mål men det varierar stort i detaljeringsnivå. Några nämner besöksstatistik som mått men de problematiserar inte runt att den typen av statistik inte anger om det är nya besökare eller om samma personer kommer fler gånger. Nämnder/bolag som inte prioriterar har i de flesta fall inte angivit varför de inte prioriterar några hänvisar till att de ingår i huvuduppdrag.

Utifrån nämnder/styrelsernas rapportering tycks det finnas en brist på samsyn om vad målet innebär och hur det kan mätas. En större samsyn skulle kunna leda till bättre analys och bättre förutsättningar för uppföljning och återkoppling. Stadens styrande dokument inom området Göteborgs Stads kulturprogram, Kulturhusutredningen och Biblioteksplan Göteborgs Stad 2013-2021 skulle kunna vara ett stöd i detta arbete. SDN Örgryte-Härlanda anger kulturprogrammet som grund till sitt arbete.

Två tredjedelar av nämnder/styrelser har beskrivit hur de tagit sig an jämlik service inom något område/för någon gruppering. Några arbetar med konkreta åtgärder som HBTQ certifiering och normkritiska checklistor för planering av jämställda arrangemang. Andra är inte lika specifika utan beskriver att de skall "bjuda in brett",

”sänka trösklar” ”erbjuda något för alla”.

Kulturnämnden och SDN Östra Göteborg har ett delat processägarskap för målet. Förvaltningarna har tidigare år gemensamt formulerat ett antal övergripande strategier. Under 2015 har de strategiska frågorna berörts och prioriteras på gemensamma presidieträffar.

2.8 Personal

2.8.1 Personal

Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra

Ur rapporteringen framgår att flertalet stadsdelsnämnder anser att de har uppnått det prioriterade målet. Motsvarande andel för facknämnder och bolag är omkring 60 procent.

Stadsledningskontorets bedömning är att stadsdelsförvaltningarna här i huvudsak svarar på att osakliga löneskillnader inte förekommer mellan kvinnor och män i lika arbete. Samtidigt påpekar flera stadsdelsnämnder att deras kvinnodominerade yrkesgrupper ofta har lägre lönenivåer än likvärdiga yrkesgrupper som traditionellt haft högre andel män.

Stadsledningskontoret konstaterar därmed att det prioriterade målet i den del som innebär att minska löneskillnaderna mellan yrkesgrupper inom traditionellt kvinnodominerade sektorer som välfärd och utbildning i förhållande till andra sektorer på arbetsmarknaden inte är fullt uppfyllt.

Nästan samtliga nämnder och bolag beskriver hur de arbetar för att nå måluppfyllelse. Varje år görs lönekartläggningar, de leder till ställningstagande inför den årliga löneöversynen utifrån stadens lönepolitik. De flesta stadsdelsnämnderna beskriver hur de gör lönesatsningar i löneöversynen för att minska skillnader i lön mellan olika yrkesgrupper utifrån stadens lönepolitik.

Satsningar har lett till en viss måluppfyllelse av det prioriterade målet. Vid jämförelse med föregående år har kvinnors medellön har ökat med 0,7 procentenheter i förhållande till mäns medellön. Vid mätning i juni 2015 var kvinnors medellön som andel av mäns medellön 93,2 procent. 2014 var motsvarande andel 92,5.

Nämnden för Intraservice är processägare för det prioriterade målet. Med stöd från stadsledningskontoret har det anordnats workshop för att öka bidra till högre måluppfyllelse genom breddad dialog och kunskap inom området. Deltagare har varit presidier i nämnder, förvaltningsdirektörer och HR-chefer. Ytterligare workshop planeras i senare i höst.

2.9 Ekonomi

2.9.1 Upphandling

Upphandling av tjänster med sociala hänsyn ska öka

Det är få som har en redovisning där det framgår en tydlig kedja som omfattar kvantifiering, mått och indikatorer, strategier, aktiviteter och egen målbeskrivning. Det är få nämnder och men fler styrelser som redovisar att de värderat jämställdhet och

jämlikhetsperspektiv i sitt arbete.

Förvaltningar och bolag medverkar i nätverk med Upphandlingsbolaget vilket de uppger leda till kunskapsökning som i sin tur påverkar deras innehållsmässiga krav i ramavtal. Några redovisar att de har en rutin att värdera möjlighet för social hänsyn i användandet av förnyad konkurrensutsättning men det är oklart om möjligheten använts fullt ut.

Av rapporteringen framgår att tolkningen av sociala hänsyn varierar. Det är vanligare att kravställning i samband med upphandling görs via exempelvis antidiskrimineringsklausul och frågeställning om uppförandekod (code of conduct) än att det blir direkt kravställning om arbetstillfällen. Några redovisar upphandlingar med ekologiska/miljömässiga hänsyn som inte direkt träffar EU-direktivets socialhänsynsbegrepp.

Det finns en fortsatt hög förväntan på stöd från Upphandlingsbolaget som processägare. Upphandlingsbolaget upplever dock att få tar direkt kontakt för att få stöd. Bolaget behöver fortsätta ge stöd till förvaltningar och bolag i detta område. Arbetet bör riktas mot hållbar upphandling och knyts samman med det strategiska CSR arbetet som på så sätt omfattar flera förvaltningar och bolags pågående aktiviteter. Ett gemensamt arbete i staden behövs för att värdera den lagförändring som är förestående och förstå vilka nya förutsättningar som detta ger. På sikt med ökad kunskap, riktat stöd och gemensam strategi kan ökad måluppfyllelse nås. Utifrån det inrapporterade materialet konstaterar stadsledningskontoret att det kvarstår arbete för att nå dit.

3 Övrig uppsiktsplikt

3.1 Uppföljning av riskbedömning 2015

I Riskbedömning 2015 redovisade stadsledningskontoret att det finns risker inom nedanstående fyra verksamhetsområde. De risker som lyftes inom ekonomi och personal beskrivs i delårsrapporten. Stadsledningskontoret bedömer att riskerna kvarstår men att åtgärder pågår för att reducera riskerna. Stadsledningskontoret följer utvecklingen och återkommer i uppföljningsrapporter under året. Nedan exemplifieras några av de åtgärder som pågår.

- **Verksamhetslokaler:** Situationen kvarstår som i bedömningen i februari. Arbete pågår för att skapa mera ändamålsenliga processer i frågorna utifrån ett hela-staden-perspektiv. Frågan har varit i fokus för politisk dialog mellan kommunstyrelsen och ett flertal berörda presidier.
- **Mottagande av nyanlända (se 3:2)**
- **Bostäder för utsatta grupper** Bristen på bostäder medför att utestängningen från den ordinarie bostadsmarknaden bland utsatta grupper fortsätter att öka. Fler personer söker hjälp från socialtjänsten för att lösa sitt boende och stadsdelsnämndernas kostnader boendesociala lösningar ökar. Kommunfullmäktige beslutade i maj 2015 om Göteborgs stads strategi och plan mot hemlöshet 2015-2018. Till stöd för genomförande av planens strategier finns en handlingsplan med konkreta aktiviteter som på sikt syftar till att minska hemlösheten och stadsdelsnämndernas kostnader
- **Stora projekt inom stadsutveckling:** Situationen som den bedömdes i februari kvarstår, till stor del kopplat till volymökningen inom byggande och planering. Flera organisationsanpassningar görs för att bättre möta behoven. Stadsledningskontoret kommer att ha fokus på dessa områden i höstens strategiska dialoger med ledningarna i berörda organisationer.

Nedanstående områden lyftes också:

Utskrivningsklara patienter se 3:3

Utredningar enligt socialtjänstlagen avseende barn se 3:4

Krav på lärarlegitimation från 2015-07-01 Stadsledningskontoret väntar på statistiska uppgifter från SCB avseende en mätning som görs 15 oktober och återkommer i uppföljningsrapport 3.

3.2 Nyanlända göteborgare

Social resursnämnds uppdrag att samordna praktisk boendeinfo och stöd till nyanlända

Kommunstyrelsen beslutade 2014-10-22 om en strategi för bostadsförsörjning till nyanlända. Beslutet omfattar uppdrag till fastighetsnämnden. Förvaltnings AB Framtiden, stadsledningskontoret och social resursnämnd.

Strategin syftar till att underlätta bostadssituationen för nyanlända i Göteborg och har

ett särskilt fokus på nyanlända barns boendesituation och barnfamiljer som har särskilt svåra boendeförhållanden. Strategin omfattar både åtgärder/satsningar på mer stadigvarande boenden och utvidgade insatser för att stödja särskilt barnfamiljer i bostadssökande och praktiskt stöd.

Uppdraget till social resursnämnd omfattar att utvidga praktisk boendeinformation och stöd till nyanlända i samband med deras bosättning genom ett utvecklat samarbete med bl a Boplatz Göteborg AB, bostadsföretag, stadsdelsförvaltningar, idrotts- och föreningsförvaltningen och frivilligorganisationer.

Social resursnämnd har vidtagit följande åtgärder med anledning av uppdraget:

- *Resursförstärkning vid etableringsenheten för nyanlända* med uppdrag att utveckla boendeinformation och metoder för stöd i bostadssökande till dem som är aktuella på etableringsenheten.
- *Ett boendepaket har tagits fram med informationsmaterial* som ska vara till hjälp i den nyanländes eget bostadssökande som kontaktuppgifter till Boplatz och hyresvärdar i Göteborg och andra kommuner i Sverige, webbsidor för andrahandsuthyrning och rum, information om hyresavtal m m. Alla nyanlända som är aktuella på etableringsenheten får materialet.
- *Boenderådgivning i grupp och individuellt ges till* enskilda personer och familjer. Särskilt barnfamiljer som har jourboende eller riskerar bli bostadslösa samt vuxna som väntar sina anhöriga och som fått uppehållstillstånd prioriteras. Även enskilt stöd och vägledning ges i familjens bostadssökande.

Personer och familjer i behov av rådgivning i bostadssökande erbjuds boenderådgivning i grupp. I gruppen får de information om hur de söker bostad och praktisk hjälp med hur man söker bostad på internet. Informationen äger delvis rum i en datasal där klienterna får sitta vid datorn och samtidigt får tillgång till konkret stöd i att söka. Barnfamiljer som har beviljats akutboende och är placerade prioriteras och får enskild boenderådgivning. De träffar regelbundet boendesekreterare för fortsatt vägledning och praktiskt stöd i bostadssökande. Insatsen är en del av ett avtal som upprättas mellan klienten och Etableringsenheten där det också framgår vad klienten ska göra för att lösa sin boendesituation.

Etableringsenheten bedömer att de flesta som man är i kontakt med har egen förmåga att söka bostad när de har fått information om hur de ska gå tillväga. Det finns också dem som har svårt att klara bostadssökandet på egen hand t ex för att man saknar datorkunskaper.

- *Vägledning och personligt stöd i kontakt med myndigheter.* Aktiviteten är ett utvidgat praktiskt introduktionsstöd som bland annat omfattar boende frågor men även andra praktiska frågor för den nyanländes etablering här.
- *Samarbete med föreningar* framförallt utbildningsinsatser/cirkelledarutbildning i samhällsvägledning till föreningar och deras medlemmar som möter nyanlända.

De åtgärder som social resursnämnd hittills vidtagit är angelägna och sannolikt ett stöd för den nyanlända i frågor som gäller vad den nyanlande själv kan göra för att förbättra sin boendesituation. Det framgår dock inte i vad vilken utsträckning social resursnämnd tagit initiativ till att gemensamt med andra kommunala aktörer undersöka hur det praktiska stödet kan förbättras. Stadsledningskontoret bedömer fortsatt att ett sådant initiativ av social resursnämnd är angeläget.

3.3 Kommunens betalningsansvar för utskrivningsklara patienter

Utskrivningsklara patienter

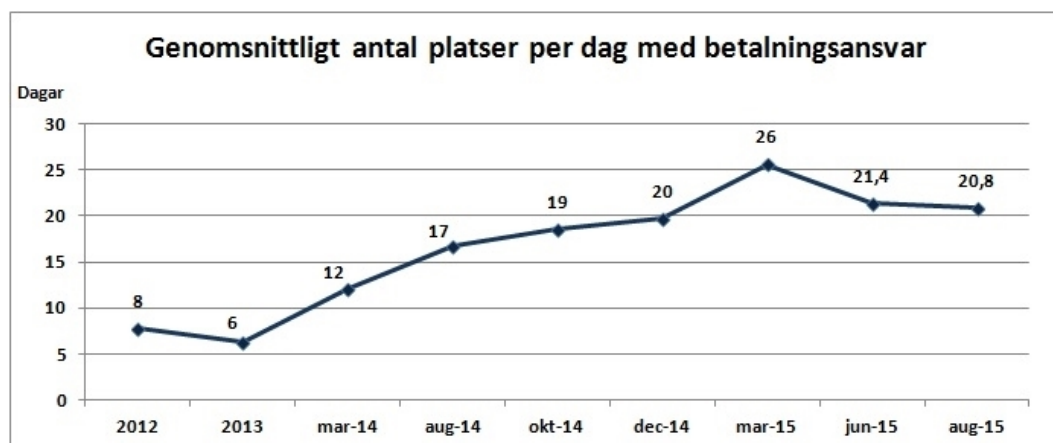
Betalningsansvaret för personer som är utskrivningsklara från sjukhuset bedöms vara ett riskområde. De åtgärder som stadsdelsnämnderna vidtagit för att komma tillrätta med problematiken är;

Anställt en processledare för effektivisering av korttidsvistelser och därmed öka antalet tillgängliga korttidsplatser.

Den 1 april öppnades förtidsbegränsad tid 18 nya korttidsplatser på Högsbo sjukhus. Askim-Frölunda-Högsbo är produktionsansvarig stadsdelsnämnd och öppethållandet av dessa platser är förlängt.

Stadens gemensamma boendesamordning, Äldreboendesamordning i Göteborg, är organiserad som resursnämnd i Örgryte-Härlanda startade 1 mars och är också en av åtgärderna för att minska antalet personer som är utskrivningsklara. Det finns flera perspektiv som har bäring på utskrivningsklara patienter, framförallt flödet av korttidsplatser och lägenheter i särskilt boende.

Stadsledningskontoret bedömde i mars månad (UR1) att de åtgärder som vidtagits är tillräckliga för att kunna ge effekt men avsåg att på nytt följa upp läget i stadsdelsnämnderna den sista juni 2015.

Redovisningen av antalet betaldagar i tabellen ovan sträcker sig till sista augusti 2015.

Antalet betaldagar har sjunkit något, men ligger på en fortsatt hög nivå.

Stadsledningskontoret bedömer att problematiken inte är en hela-staden fråga eftersom det är två stadsdelsnämnder, Askim-Frölunda-Högsbo och Västra Göteborg, som står för merparten av betalningsdagarna. Med bakgrund av detta kommer stadsledningskontoret som ett led i arbetet med uppsikten genomföra en fördjupad uppföljning med Askim-Frölunda-Högsbo och Västra Göteborg.

Stadsledningskontoret bedömer att den fördjupade uppföljningen tillsammans med att öppethållandet av de nyinrättade korttidsplatserna förlängts är tillräckliga åtgärder. Dock avser stadsledningskontoret att följa utvecklingen av betaldagarna löpande.

3.4 Utredningar barn och familj

Stadsledningskontoret har följt upp de åtgärder stadsdelsnämnderna vidtagit sedan kritik har riktats både från inspektionen för vård och omsorg (IVO) och från stadsrevisionen år 2014.

Åtgärderna kan sammanfattas enligt följande;

- Förstärkning av personella resurser, stöd för rekrytering, stöd till chef och personalförstärkning
- Rapport om antal utredningar mer än 120 dagar varje månad eller oftare, till utskott
- Handlingsplan med förslag om skärpta rutiner för verksamheten

Antalet utredningar som ej är färdigställda enligt lagstiftarens krav under perioden 1 januari till 31 juli, har minskat något för staden som helhet från 1825 (2014) till 1685(2015). Stadsledningskontorets bedömning är att resultatet inte är tillfredsställande. De åtgärder nämnderna vidtagit är inte tillräckligt. Antalet ej färdigställda utredningar som enbart gäller ensamkommande barn har under samma period för staden som helhet, ökat något från 172 (2014) till 183 (2015). Denna ökning bedöms marginell utifrån det stora mottagandet av ensamkommande barn. Antalet ensamkommande barn fortsätter att öka och prognosen var i augusti 2015 att Göteborgs Stad kommer att ta emot mellan 900 och 1000 ensamkommande barn under 2015. Det innebär att vårens prognos har fördubblats vilket ställer högre krav på handläggningen av ensamkommande barn.

Stadsledningskontoret menar att nämndernas arbete med att säkra kvaliteten i verksamheten regelbundet bör följas upp med stöd av en riskanalys. Enligt ledningssystemet för systematisk kvalitetsutveckling (SOSFS 2011:9) ska nämnden fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska nämnden uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Nämnden ansvarar för att kvaliteten i socialtjänstens verksamhet systematisk och fortlöpande utvecklas och säkras. Nämnden är ansvarig för att verksamheten uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och föreskrifter. För att möjliggöra detta krävs att nämnderna bedriver en ändamålsenlig verksamhet och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnden behöver ha beredskap inför ökat antal ärenden, ändringar i lagstiftning och föreskrifter samt ökade krav på handläggning. För att säkra kvaliteten i verksamheten krävs att nämnden arbetar;

1. bakåt – ger verksamheten resurser för att färdigställa de utredningar som går att färdigställa
2. här och nu – kontroll och uppföljning
3. framåt – riskanalys.

Det är sedan tidigare känt att arbetssituationen för individ- och familjeomsorgens handläggare är ansträngd och nuvarande situation pekar mot att det kommer att vara så under en längre tid.

3.5 Ämnesundervisning och studiehandledning på annat modersmål

De flesta förvaltningarna uppger att de elever som bedöms vara i behov av studiehandledning på sitt modersmål också får det. På grund av hög efterfrågan (i en del språk) finns vissa problem med att hitta tillräckligt många behöriga lärare, för att uppnå kvalitet i verksamheten är kontinuitet och goda relationer mellan lärare och elever viktigt. Digitala verktyg används i allt högre grad i undervisningen.

Antal elever med annat modersmål än svenska som deltagit i studiehandledning på sitt modersmål, har ökat med i genomsnitt 36% sedan 2014. Enligt flera förvaltningar beror detta på att antalet nyanlända elever har ökat. Störst procentuell ökning av

studiehandledning har dock inte skett i de stadsdelar som tar emot flest nyanlända elever, därför är stadsledningskontorets bedömning att det även bör finnas kompletterande förklaringar. Som att fler skolor har blivit bättre på att erbjuda studiehandledning på modersmål och/eller att förvaltningarna har varit delaktiga i framtagandet av (och nu arbetar efter) de riktlinjer för nyanlända som kommunfullmäktige beslutat.

En del förvaltningar anlitar Språkcentrum för denna verksamhet, andra väljer att anställa egna lärare. Därmed finns skillnader mellan förvaltningarnas möjligheter att redovisa antalet elever som deltar i studiehandledning på sitt modersmål. Det verkliga antalet kan vara högre.

3.6 Betygsresultat vårterminen 2015

Andel elever med godkänt i alla ämnen i åk 9

Göteborgs resultat sjönk 2015 för andelen elever med godkänt i alla ämnen. Flickors resultat var fortfarande högre än pojkarnas men eftersom flickornas resultat sjönk mer än pojkarnas, minskade skillnaderna i resultat mellan könen.

Tabell. Andel elever med godkänt i alla ämnen åk 9

Göteborg - Andel (%) godkänt i alla ämnen åk 9						
		2011	2012	2013	2014	2015
Göteborg - Kommunala skolor	Alla	70,0	68	65,4	68,8	66,4
	Flickor	72	72	69	71	67,9
	Pojkar	68	65	62	67	65
Malmö - Kommunala skolor	Alla	62,1	63	63,9	65,4	64
Stockholm - Kommunala skolor	Alla	77	74,6	74,7	77	78,3

Gymnasieskolan - Genomsnittlig betygspoäng

Jämfört med förra läsåret har den genomsnittliga betygspoängen höjts med 0,3 poäng. Högst genomsnittlig betygspoäng har kvinnor med högskoleförberedande examen med 15,3 poäng och lägst har män med yrkesexamen med 13,0 i genomsnittlig betygspoäng. Genomsnittlig betygspoäng för samtliga gymnasieexamina är 14,7. Kvinnor med yrkesexamen har det högsta utvecklingen med 0,6 betygspoängs ökning till 14,2 medan män med yrkesexamen har samma genomsnittliga betygspoäng som förra läsåret, 13,0.

Tabell. Genomsnittlig betygspoäng läsåret 2014/15 jämfört med läsåret 2013/14

		Lå 2013/14
Högskoleförberedande examen	15,2	15,0
Kvinnor	15,3	15,1
Män	15,0	14,8
Yrkesexamen	13,5	13,3
Kvinnor	14,2	13,6
Män	13,0	13,0
Totalt	14,7	14,4

3.7 Lägesrapport angående medel till de mest utsatta skolorna

Elva skolor med medel ur utvecklingsfonden

Sju skolor av de elva skolorna har försämrat sitt resultat 2015 med minst fem procentenheter jämfört med 2014 års resultat. Två skolor har förbättrat sitt resultat och två skolor har oförändrat resultat. Skolorna som minskar i resultat rapporterar om stora skillnader på kunskapsnivåer och social stabilitet mellan elevgrupper för olika läsår. Tynneredskolan förklarar sitt kraftigt minskade resultat på stort ökat antal nyanlända elever. Kommunstyrelsen kommer att få en muntlig föredragning den 25 november och en skriftlig rapport om de elva skolorna behandlas den 2 december.

Tabell. andel elever med godkänt i alla ämnen

Andel med Godkänt i alla ämnen Elva skolor			
	Vt 2013	Vt 2014	Vt 2015
Angered	36,3	38,7	44,3
Gårdstensskolan	20,6	45,5	24,5
Lövgärdesskolan 4-9	34,4	39,4	33,3
Nytorpsskolan 4-9	40,8	48,4	45,2
Vättleskolan 4-9	35	25,4	62,2
Östra Göteborg	40,9	45,2	39,7
Bergsjöskolan 7-9	18,2	34,2	18,5
Sandeklevsskolan 7-9	32,4	30,0	35,0
Utmarksskolan	45,7	48,6	28,9
Västra Göteborg	77,4	84,2	79,8
Tynneredsskolan	54,8	65,8	40,7
Västra Hisingen	65	76,1	70,1
Svartedalskolan/Jättestensskolan F-9	43,1	66,7	69,0
Ryaskolan F-9	21,4	29,4	23,4
Sjumilaskolan F-9	20,5	39,1	33,3
Totalt Göteborg	65,4	68,8	66,4

3.8 Kompetenshöjande insatser för medborgardialog –

I kommunfullmäktiges beslut "Fördjupa demokratin genom att öka medborgarnas möjligheter till inflytande, starkare inflytande för stadsdelsnämnderna i stadsplaneringen samt förslag på e-demokratilösningar" 2014 ges socialresursnämnden ett uppdrag att genomföra kompetenshöjande insatser (medborgardialogen) i enlighet med följande:

Det är av vikt att det sker en kompetenshöjning i stadens alla organisationer både för nämnder och styrelser samt tjänstemannaorganisationen. Stadsdels- och fackförvaltningar ska ha kompetens inom utvecklingsområdet medborgardialog och genomföra arbetet med de praktiska dialogerna.

Social resursförvaltning rapporterar att man i ett första skede genomfört en inventering i staden och byggd på denna inventering har ett antal kompetenshöjande insatser genomförts för cirka 400 tjänstemän och politiker. Insatserna fortsätter under hösten

2015 i enlighet med plan. Arbetet sker i samverkan med stadsledningskontoret, social resursförvaltning och övriga berörda organisationerna.

3.9 Ej verkställda SoL/LSS-beslut

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap §1 och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) §9 är staden skyldig att anmäla alla gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Samliga stadsdelsnämnder ska en gång i kvartalet även lämna rapport till kommunfullmäktige. Nedanstående sammanställning gäller andra kvartalet 2015.

Lag	LSS FH	SoL FH	SoL IFO	SoL ÄO	Summa	Kvinnor	Män
Angered	13	0	5	6	24	11	13
Östra Göteborg	15	0	13	6	34	18	16
Örgryte-Härlanda	13	6	2	11	32	13	19
Centrum	5	6	5	7	23	14	9
Majorna-Linné	19	2	0	7	28	10	18
Askim-Frölunda-Högsbo	18	2	2	24	46	25	21
Västra Göteborg	20	7	10	8	45*	17	28
Västra Hisingen	10	2	4	4	20	7	13
Lundby	7	5	3	0	15	4	11
Norra Hisingen	8	1	0	15	24	13	11
Summa	128	31	44	88	291	132	159

* varav 6 avser förhandsbesked

Det totala antalet ej verkställda beslut för andra kvartalet 2015 har minskat något sedan föregående kvartal, från 296 till 291 gynnande ej verkställda beslut.

Drygt 75 procent av besluten (221 st) som ej verkställts avser bostäder med särskilt stöd eller särskild boendeform. Inom äldreomsorgen finns 88 personer som inte fått sina beslut gällande särskilt boende verkställda inom tre månader från beslutsdatum. 67 personer har tackat nej till erbjudande och nio personer har fått boende men efter längre tid än tre månader.

Inom funktionshinderområdet finns 113 personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS vilket är elva personer färre än kvartalet innan. 22 personer har fått erbjudande om bostad men tackat nej och 20 personer har fått lägenhet men efter längre tid än tre månader. Flera nämnder påtalar bristen på bostäder med särskild service som ett stort problem och stadsdelarna får istället stora kostnader för korttidsplatser i avvaktan på lämpliga bostäder. Stadsledningskontoret har i riskbedömningen för 2015 lyft frågan om bristen på bostäder för olika grupper.

Övriga typer av insatsbeslut som inte kunnat verkställas inom tre månader är exempelvis bostad/boende IFO, beslut om kontaktperson/kontaktfamilj samt daglig verksamhet.

Fördelning över staden

Fördelningen när det gäller ej verkställda beslut är ojämn över staden. SDN Askim-Frölunda-Högsbo har fortfarande störst antal ej verkställda beslut och men antalet har minskat sedan föregående rapporteringstillfälle, främst inom äldreomsorgen. SDN Västra Göteborg har näst flest antal ej verkställda beslut. Västra Göteborg är samtidigt resursnämnd för personer som vill flytta till bostäder med särskild service i Göteborg, sk förhandsbesked.

Könsfördelningen är relativt jämn, ca 45 procent kvinnor och 55 procent män.

Särskilda avgifter

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid har de en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av särskild avgift. I samband med uppföljningsrapport 3/2015 kommer en särskild uppföljning att göras av omfattningen av utdömda särskilda avgifter.

3.10 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

Stadsledningskontoret har i uppdrag att sammanställa uppgifter om anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah från stadsdelsnämnderna, social resursnämnd samt även anmälningar från enskilda och externa utförare av socialtjänst och hälso- och sjukvård på stadens uppdrag.

Lex Maria avser rapportering av händelser där patient drabbats av allvarlig skada eller utsatts för risker i hälso- och sjukvården och dessa ärenden ska anmälas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Lex Sarah omfattar all verksamhet inom socialtjänsten, inklusive LSS-verksamhet, och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 kap. 3§ SoL och 6§ i LSS och även dessa ärenden ska anmälas till IVO.

Rapporteringen sker kvartalsvis och denna rapportering avser andra kvartalet 2015.

	Äldreomsorg	IFO/Funktionshinder	Annan verksamhet	Totalt
Lex Maria	0	0	2	2
Lex Sarah	1	6	0	7
Totalt	1	6	2	9

Vidtagna åtgärder efter händelser som lett till Lex Maria-anmälningar

- Fördjupad och uppdaterad kunskap till sjuksköterskor beträffande trycksår
- Uppdatering av kunskaper kring förebyggande behandling med fokus på risker
- MAS och MAR har särskilda möten med aktuellt privat assistansbolag

Lex Maria-anmälningarna avser egen verksamhet och en avser även privat utförare. Antalet har minskat något jämfört med kvartalet innan.

Vidtagna åtgärder efter händelser som lett till Lex Sarah-anmälningar

- Uppdatera rutiner för när enskild inte öppnar dörren
- Handlingsplan för att färdigställa medgivandeutredningar inom lagstadgad tid
- Personalförstärkning
- Förankring av rutin på alla enheter avseende skyddade personuppgifter
- Implementering och förankring av kartlagd myndighetsprocess på aktuell enhet
- Regelbundna ärendegenomgångar samt genomgång av fysiska personakter vid byte av handläggare

- Tillsammans med MAR ta fram en rutin som ska kvalitetssäkra informationsöverföring mellan professioner
- Förtydligande av hur mottagen information och instruktion rapporteras på ett tillförlitligt sätt

Samtliga Lex Sarah-anmälningar avser kommunens egen verksamhet. Antalet har ökat något sedan kvartalet innan.